

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 2

Maj 2008

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 2

Maj 2008

Budgetoversigt 2
Maj 2008

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Schultz Distribution
Herstedvang 4,
2620 Albertslund
Telefon 43 63 23 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: Schultz@schultz.dk
Hjemmeside: www.schultz.dk

Henvendelse om publikationen

kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet
Udgiftspolitisk center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC
Foto: Scanpix
Tryk: Schultz Grafisk
Oplag: 2.000
Pris: 75 kr. inkl. moms
ISBN: 978-87-7856-876-2

Elektronisk publikation:

Produktion: Schultz
ISBN: 978-87-7856-877-9

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
www.fm.dk

Trykt af Schultz Grafisk, som har licens til brug af svanemærket,
er ISO 14001 miljøcertificeret og ISO 9002 kvalitetscertificeret.

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	5
2.	Statens finanser	11
2.1	Oversigt over statens finanser	12
2.2	Statens udgifter	14
2.3	Statens indtægter	19
2.4	Statens finansieringsbehov og gæld	23
3	Offentlige finanser og finanspolitikken	29
3.1	Offentlige finanser	30
3.2	Finanspolitikken aktivitetsevirkning	40
3.3	Strukturel budgetsaldo	41
4	English summary.....	45
4.1	General government finances	45
4.2	Fiscal stance	49
4.3	Structural budget balance	50
4.4	Central government finances	52
4.5	Central government financing requirement and debt.....	54
Bilag 1	Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2008.....	59
Bilag 2	Offentlige finanser, 2007-2009	65

1. Indledning

Dansk økonomi er i den sidste fase af en kraftig højkonjunktur, som har været præget af høj vækst, stigende beskæftigelse og et markant fald i ledigheden, jf. *Økonomisk Redegørelse*, maj 2008.

De gunstige konjunkturer har styrket statens finanser og de offentlige finanser midlertidigt som følge af stigende skattegrundlag og faldende udgifter til indkomstoverførsler. Samtidig er indtægterne fra Nordsø-aktiviteterne store i disse år som følge af den høje oliepris.

I takt med en forventet normalisering af konjunkturerne i de kommende år ventes overskuddene på statens finanser og den offentlige saldo at aftage.

Offentlige nøgletal i 2007 og 2008

På statsregnskabet for 2007 er overskuddet på statens finanser, dvs. DAU-saldoen, opgjort til 106 $\frac{1}{4}$ mia. kr., og i 2008 skønnes overskuddet til 77 $\frac{3}{4}$ mia. kr., jf. *tabel 1.1* og *kapitel 2*.

	2007		2008	
	Februar	Maj	Februar	Maj
DAU-saldo (mia. kr.)	95,5	106,2	76,3	77,8
DAU-saldo (pct. af BNP)	5,6	6,3	4,3	4,4
DAU-saldo ekskl. engangsforhold (mia. kr.)	97,5	110,2	83,6	86,5
DAU-saldo ekskl. engangsforhold (pct. af BNP)	5,7	6,5	4,7	4,9
Statens nettokassesaldo (mia. kr.)	83,6	82,8	66,7	64,7
Offentlig saldo ¹⁾ (mia. kr.)	75,7	75,6	66,7	72,4
Offentlig saldo ¹⁾ (pct. af BNP)	4,5	4,5	3,8	4,1
Strukturel budgetsaldo ²⁾ (pct. af BNP)	2,0	2,1	1,7	1,7
Realvækst i det offentlige forbrug (pct.)	1,4	1,7	1,5	1,3
Finanseffekt (pct. af BNP)	-0,1	0,2	0,2	0,0

1) Stat, regioner, kommuner og sociale kasser og fonde (A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).
2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturerens påvirkning af de offentlige finanser samt særlige forhold, der primært er afledt af udviklingen på de finansielle markeder.

I forhold til skønnet i *Budgetoversigt 1*, februar 2008, er DAU-saldoen dermed opjusteret med 10 $\frac{3}{4}$ mia. kr. i 2007 og 1 $\frac{1}{2}$ mia. kr. i 2008.

Opjusteringen af DAU-saldoen i 2007 siden februar har ikke haft betydning for statens likviditet. Statens nettokassesaldo, der er relevant i forhold til den umiddelbare statsgældsvirkning, er med 82 $\frac{3}{4}$ mia. kr. således stort set uændret på statsregnskabet for 2007 sammenholdt med februarskønnet.

Korrigeret for engangsforhold mv. skønnes DAU-saldoen til ca. 110 mia. kr. i 2007 og 86½ mia. kr. i 2008, og skønnet er dermed i begge år større end DAU-saldoen. Det følger navnlig af en korrektion vedrørende provenuet fra pensionsafkastskatten, der i 2007 og 2008 skønnes at være lavere end det niveau, der følger af et forudsat normalafkast. Korrektionen for engangsforhold mv. omfatter ikke konjunkturbetingede forhold, der aktuelt medfører en betydelig midlertidig styrkelse af DAU-saldoen.

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af det offentlige overskud på godt 75½ mia. kr. i 2007 ligger på linje med skønnet i februar, *jf. også kapitel 3*. Det dækker dog over, at såvel udgifter som indtægter er større end ventet i februar, herunder merudgifter til offentligt forbrug og investeringer og større provenuer fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. og moms.

Overskuddet på de samlede offentlige finanser skønnes til knap 72½ mia. kr. i 2008, hvilket svarer til 4,1 pct. af BNP. Sammenlignet med skønnet i februar er det offentlige overskud opjusteret med 5¾ mia. kr. i 2008. Opjusteringen skal ses i lyset af merindtægter fra Nordsø-aktiviteterne samt ændrede skøn for personskatter, moms, registreringsafgift og overførselsudgifter. I modsat retning trækker nedjusteringer af selskabsskatte- og pensionsafkastskatteprovenuet samt en opjustering af de offentlige forbrugs- og investeringsudgifter.

De aktuelt store overskud på de offentlige finanser skal ses i sammenhæng med konjunktursituationen. Der skønnes således mere beskedne overskud på 2,1 pct. af BNP i 2007 og 1,7 pct. af BNP i 2008 på den strukturelle offentlige budgetsaldo, der tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser og specielle poster mv.

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af det offentlige forbrug i 2007 afspejler en nominal opjustering på 1 mia. kr. i forhold til februarvurderingen, og på den baggrund er realvæksten oprevideret med 0,3 pct.-enheder til 1,7 pct. i 2007. Primært afledt af oprevisjonen af forbruget i 2007 er skønnet for realvæksten i forbruget i 2008 justeret ned med 0,2 pct.-enheder siden februar. Aftalerne om finansloven for 2008 trækker isoleret set i retning af en opjustering af realvæksten i 2008, *jf. nedenfor*.

Der skønnes et neutralt bidrag fra finanspolitikken til økonomiske aktivitet i 2008 målt ved finanseffekten. Dermed er finanseffekten reduceret med 0,2 pct.-enheder i forhold til skønnet i februar, hvilket skyldes højere udgiftsvækst i 2007. Skønnet for finanseffekten er således opjusteret med 0,3 pct. af BNP i 2007 siden februar i lyset af den større end ventede udgiftsvækst. Set under ét skønnes dermed en lidt større aktivitetsevirkning fra finanspolitikken i 2007 og 2008 end ventet i februar.

De offentlige investeringer i 2007 og 2008 medvirker til det skønnede forløb i finanseffekten. Analogt til udviklingen i det offentlige forbrug er realvæksten i de of-

fentlige investeringer således revideret op i 2007, og afledt heraf er realvæksten i de offentlige investeringer justeret ned i 2008.

Skønnet for finanseffekten i 2008 forudsætter offentlig budgetoverholdelse. I forlængelse heraf er der for at imødegå udgiftsskred fremsat lovforslag om, at det statslige bloktilskud til kommunerne i 2009 reduceres, hvis kommunerne under ét overskrider henholdsvis de budgetterede service- eller anlægsudgifter i 2008.

For at styrke aftaleoverholdelsen fremadrettet er der herudover fremsat lovforslag om, at en del af balancetilskuddet til kommunerne fra 2009 og frem gøres betinget af, at kommunerne budgetterer i overensstemmelse med det aftalte, samt at bloktilskuddet til kommunerne fremover kan nedsættes individuelt og kollektivt, hvis den samlede kommunale beskatning stiger.

Finanslovsaftalerne for 2008

I starten af marts blev der indgået en række aftaler mellem regeringen og Folketingets partier om finansloven for 2008, jf. *Aftaler om finansloven for 2008*, marts 2008.

Aftalerne omfatter blandt andet en række initiativer som led i kvalitetsreformen, på sundhedsområdet, jobplanen, flerårsaftalen for Kriminalforsorgen, kapitalindskud i Danmarks Grundforskningsfond, opfølgning på globaliseringsaftalen og udmøntning af satspuljen til svage grupper mv.

Finanslovsaftalerne er indarbejdet i skønnet for statens finanser og de offentlige finanser i 2008.

Aftalerne indebærer isoleret set en reduktion af DAU-saldoen på 2¼ mia. kr. i 2008, der primært skyldes kapitalindskuddet i Danmarks Grundforskningsfond på 3 mia. kr. Indskuddet finansieres af midler fra Finansieringsfonden til øgede uddelinger fra Danmarks Grundforskningsfond (1,6 mia. kr.), ekstraordinære udlodninger fra Investeringsfonden for østlande og Investeringsfonden for udviklingslande (0,4 mia. kr.) samt salg og/eller omlægninger af statslige aktiver (1 mia. kr.).

Med hensyn til den offentlige saldo medfører aftalerne isoleret set en reduktion på knap 1 mia. kr. i 2008, der navnlig skyldes merudgifter til offentligt forbrug på 0,5 mia. kr. og større investeringsudgifter på 0,4 mia. kr. i 2008 i forhold til skønnet i februar. Bevægelserne som følge af kapitalindskuddet til Danmarks Grundforskningsfond påvirker ikke den offentlige saldo i 2008, idet fondene er en del af de offentlige finanser.

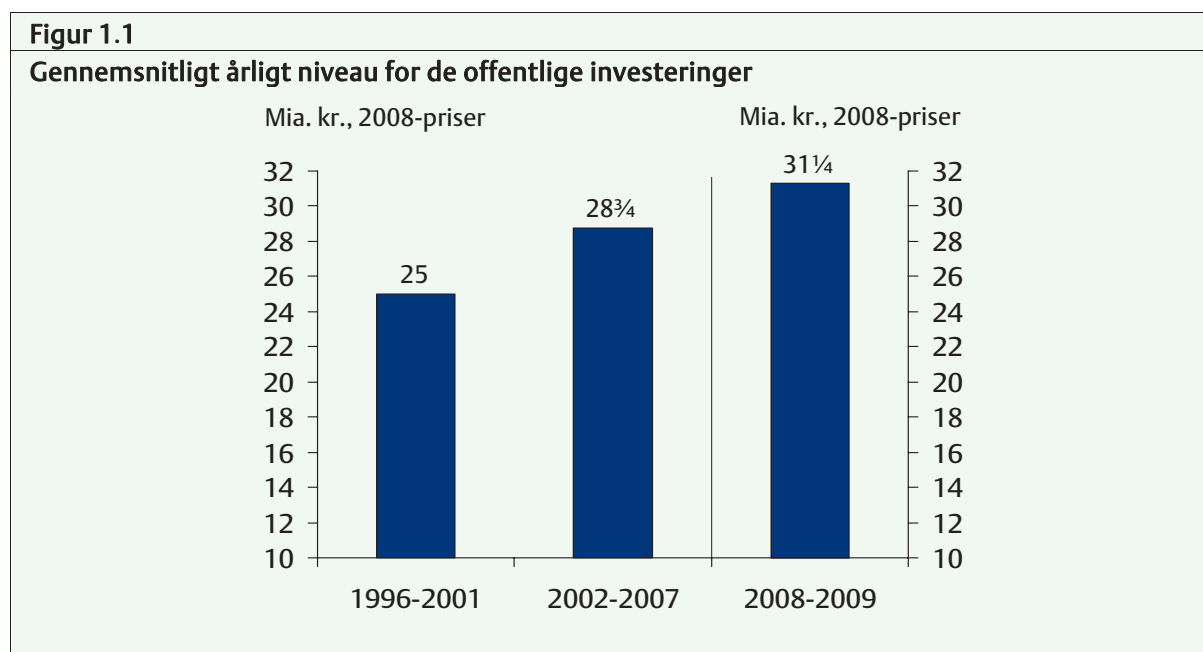
Det offentlige merforbrug i 2008 som følge af finanslovsaftalerne skal blandt andet ses i sammenhæng med justering af den midlertidige opsparingsordning for politiet og Undervisningsministeriet, aftalen om kriminalforsorgen, sundhedsinitiativerne og jobaftalen. Dertil kommer merudgifter til en social- og sundhedspulje, afskaffelse af servicebetaling for visse førtidspensionister i botilbud samt til etableringen af fælles

servicecentre for ministerierne og på ungdomsuddannelserne i 2008. I modsat retning trækker en reduktion af den generelle reserve til nye forslag på §35.

De større offentlige investeringer skal navnlig ses i sammenhæng med etableringen af retspsykiatriske sengepladser som led i satspuljeaftalen, styrkede sikkerhedsforanstaltninger og bygningsvedligeholdelse mv. som led i aftalen om kriminalforsorgen samt merudgifter til etableringen af fælles administrative servicecentre for ministerierne samt på ungdomsuddannelserne.

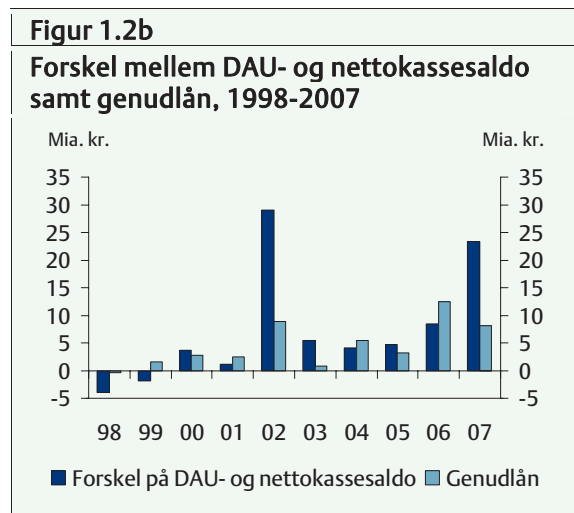
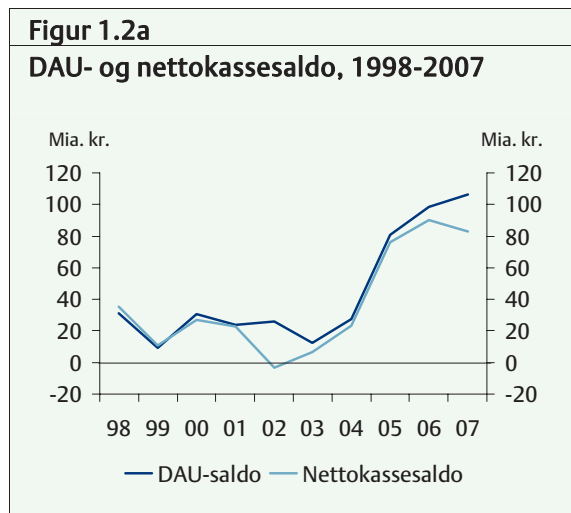
Med finanslovsaftalerne for 2008 samt prioriteringen i øvrigt på finansloven for 2008, kommune- og regionsbudgetterne for 2008 og aftalen om udvidet låneramme til kræftapparatur i regionerne ventes et fortsat højt niveau for de offentlige investeringer i 2008.

I 2008 og 2009 skønnes således et årligt niveau for de offentlige investeringer på 31¼ mia.kr., *jf. figur 1.1.*, der skal sammenholdes med det gennemsnitlige årlige niveau på 28¾ mia.kr. i årene 2002-2007. Til sammenligning udgjorde de offentlige investeringer 25 mia.kr. om året i gennemsnit i perioden 1996-2001.

DAU- og nettokassesaldoen, 1998-2007

Statsregnskabet for 2007 viser en betydelig forskel mellem DAU- og nettokassesaldoen på 23½ mia. kr., *jf. figur 1.2a og 1.2b.*

Forskellen skal blandt andet ses i sammenhæng med de statslige genudlån til Ørestadsselskabet, A/S Storebælt og Øresundsforbindelsen m.fl., der siden 2000 har bidraget til, at nettokassesaldoen er lavere end DAU-saldoen.

I 2007 er der endvidere udbetalt en kontant kompensation til regioner og kommuner m.fl. på godt 5½ mia. kr. som led i delingen af amternes nettoformue i forbindelse med kommunalreformen. Udbetalingen har nettokassevirkning i 2007, men påvirker ikke DAU-saldoen.

På tilsagnsområdet gælder der desuden i 2007, at der er regnskabsført en række mindreudgifter, der ikke har likviditetsvirkning og dermed nettokassevirkning i 2007. Det drejer sig især om en regnskabsmæssig revurdering af hensættelserne til det støttede byggeri på godt 3½ mia. kr. Dertil kommer, at udbetalingerne på tilsagnsområdet i 2007 er godt 6 mia. kr. større end de regnskabsførte nye tilsagn i 2007, hvilket ligeledes trækker i retning af en lavere nettokassesaldo i forhold til DAU-saldoen.

Forskellen mellem DAU- og nettokassesaldoen i 2007 skal således ses i sammenhæng med de statslige genudlån, den kontante kompensation til regioner og kommuner som led i delingen af amternes nettoformue og i lyset af, at de regnskabsførte udgifter og indtægter ikke nødvendigvis er sammenfaldende med de faktiske ind- og udbetalinger i et givent år.

I 2002 var der ligeledes en ganske stor forskel mellem DAU- og nettokassesaldoen, der skal ses i sammenhæng med ændret kredittid for indbetaling af A-skatter og arbejdsmarkedsbidrag for store virksomheder, jf. blandt andet *Budgetoversigt 1*, maj 2003.

2. Statens finanser

Resumé

- På statsregnskabet for 2007 er DAU-overskuddet opgjort til knap 106¼ mia. kr. svarende til 6¼ pct. af BNP. DAU-overskuddet er dermed knap 10¾ mia. kr. større end skønnet i februar. Det højere overskud følger navnlig af bevægelser i statens beholdninger, periodiseringer mv., herunder bevægelser på tilsagnsområdet.
- Nettokassesaldoen er på statsregnskabet for 2007 opgjort til ca. 82¾ mia. kr. og er dermed godt ¾ mia. kr. lavere end ventet i februarvurderingen. Den stort set uændrede nettokassesaldo skal ses i sammenhæng med, at den højere DAU-saldo modsvares af større genudlån, beholdningsbevægelser, periodiseringer mv.
- I 2008 skønnes DAU-overskuddet til godt 77¾ mia. kr. eller 1½ mia. kr. mere end ventet i februar på baggrund af finanslovforslaget for 2008.
- Finanslovaftalerne for 2008 og øvrige ændringsforslag indebærer isoleret set en reduktion af DAU-saldoen med knap 2 mia. kr., der primært kan henføres til kapitalindskuddet i Danmarks Grundforskningsfond.
- I forhold til budgetteringen på finansloven for 2008 er DAU-overskuddet opjusteret med knap 3½ mia. kr. primært som følge af større indtægter fra registreringsafgiften samt mindreudgifter til A-dagpenge og kontanthjælp som følge af et ændret ledighedsskøn.
-
- Statens nettokassesaldo skønnes til knap 64¾ mia. kr. i 2008 og er dermed nedjusteret med ca. 2 mia. kr. siden februar i lyset af større genudlån.
- Opgjort i pct. af BNP skønnes der et fald i statens gæld fra godt 14½ pct. i 2007 til knap 10½ pct. i 2008. ØMU-gælden skønnes at falde fra 26 pct. af BNP i 2007 til ca. 21¼ pct. af BNP i 2008.

2.1 Oversigt over statens finanser

På statsregnskabet for 2007 er overskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget – den såkaldte DAU-saldo – opgjort til knap 106¹/₄ mia. kr., hvilket svarer til godt 6¹/₄ pct. af BNP, *jf. tabel 2.1*. Overskuddet blev dermed ca. 10³/₄ mia. kr. større end ventet i *Budgetoversigt 1*, februar 2008.

Tabel 2.1							
DAU-saldoen, 2007-2008							
	Februar 2008	2007 Regn- skab	Ændr.	Februar 2008	FL08	2008 Maj	Ændr. Feb.-maj
Mia. kr. (årets priser)							
Indtægter	647,3	649,6	2,3	648,1	647,9	649,7	1,6
Udgifter	551,8	543,3	-8,4	571,8	573,6	572,0	0,2
DAU-saldo	95,5	106,2	10,7	76,3	74,3	77,8	1,5
DAU-saldo (pct. af BNP)	5,6	6,3	0,6	4,3	4,2	4,4	0,1

I 2008 skønnes DAU-overskuddet at udgøre godt 77³/₄ mia. kr. svarende til knap 4¹/₂ pct. af BNP. Statens overskud i 2008 ventes dermed at blive noget mindre end i 2007, men niveauet skønnes fortsat at være højt. De store overskud i 2007 og 2008 vurderes i vidt omfang at være af midlertidig karakter og kan henføres til merindtægter fra Nordsø-aktiviteterne i disse år samt konjunktursituationen med høj beskæftigelse, lav ledighed og et relativt stort privatforbrug. I forhold til finansloven for 2008 er skønnet for DAU-saldoen opjusteret med knap 3¹/₂ mia. kr. i 2008.

Det større DAU-overskud i 2007 end ventet i februar kan henføres til statslige mindredgifter på ca. 8¹/₂ mia. kr. og statslige merindtægter på ca. 2¹/₄ mia. kr.

På udgiftsbudgettet kan de lavere udgifter blandt andet ses i sammenhæng med mindredgifter på godt 3¹/₂ mia. kr. som følge af en revurdering af hensættelser vedr. det støttede byggeri, annullering af tilsagn på Udenrigsministeriets område på ¹/₂ mia. kr. samt regnskabsbetingede mindredgifter på ¹/₂ mia. kr. til lokalforsyning vedr. de overtagne amtslige uddannelsesinstitutionsbygninger, *jf. tabel 2.2*. Hertil kommer en række øvrige bevægelser, *jf. tabel 2.5*.

Merindtægterne kan primært henføres til personskatterne, der som følge af højere frivillige indbetalinger i 2007 er godt 2¹/₂ mia. kr. højere end skønnet i februar.

Tabel 2.2

Ændring af DAU-saldoen i 2007-2008 siden februar

	2007	2008
Mia. kr. (årets priser)		
A-dagpenge	-0,5	1,9
Kontanthjælp	-0,2	0,5
Ændring af hensættelser vedr. det støttede byggeri	3,6	-
Tilsagn på ulandsrammen	0,5	0,5
Lokaleforsyning vedr. overtagne amtslige uddannelsesinstitutioner	0,5	-
Anlæg af hovedlandeveje mv.	0,5	-
Den centrale refusionsordning på socialområdet	-0,3	-1,0
Den kommunale momsudligningsordning	-0,7	-1,1
Personskatter til staten (netto)	2,6	0,3
Registreringsafgift	0,0	1,5
Kapitalindskud i Danmarks Grundforskningsfond	-	-1,6
Andre indtægter og udgifter	4,7	0,5
Ændring af DAU-saldoen, i alt	10,7	1,5

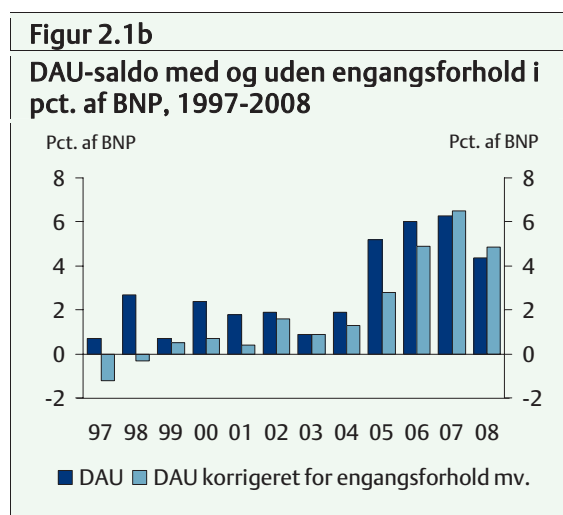
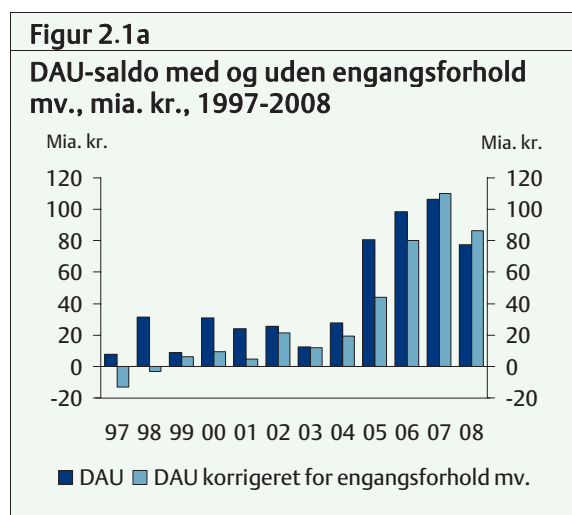
Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal angiver saldoforbedringer.

Opjusteringen af DAU-overskuddet med 1½ mia. kr. i 2008 i forhold til februarvurderingen skyldes en række modsatrettede bevægelser. Statens indtægter skønnes at blive godt 1½ mia. kr. større end skønnet i februar primært som følge af en opjustering af provenuet fra registreringsafgiften på 1½ mia. kr.

Finanslovaftalerne for 2008 og øvrige ændringsforslag indebærer isoleret set en reduktion af DAU-saldoen med knap 2 mia. kr., der primært kan henføres til kapitalindskuddet i Danmarks Grundforskningsfond på 3 mia. kr., hvoraf 1,6 mia. kr. fra Finansieringsfonden til øgede uddelinger fra Danmarks Grundforskningsfond reducerer DAU-overskuddet i 2008.

I forhold til februarvurderingen forventes derudover merudgifter til den centrale refusionsordning på socialområdet samt den kommunale momsudligningsordning på i alt godt 2 mia. kr. I modsat retning trækker forventede mindreudgifter på Beskæftigelsesministeriets område på knap 2½ mia. kr. som følge af et lavere udgiftsskøn for A-dagpenge og kontanthjælp.

DAU-saldoen er påvirket af engangsforhold i varierende omfang fra år til år, *jf. figur 2.1a og 2.1b.*

Korrigeret for engangsforhold mv.¹ skønnes DAU-saldoen til ca. 110 mia. kr. i 2007 og 86½ mia. kr. i 2008. Målt i forhold til BNP svarer den korrigerede DAU-saldo til 6½ pct. af BNP i 2007 og 4¾ pct. af BNP i 2008.

I begge år er skønnet for den korrigerede DAU-saldo højere end skønnet for den faktiske DAU-saldo. Den højere korrigerede DAU-saldo skal især ses i sammenhæng med en korrektion vedr. provenuet fra pensionsafkastskatten, der i 2007 og 2008 skønnes at være lavere end det niveau, der følger af et forudsat normalafkast, *jf. også bilag 1* for en samlet oversigt over engangsforhold mv. i årene 1997-2008².

2.2 Statens udgifter

Opgjort i 2008-prisniveau udgjorde statens samlede udgifter ekskl. renteudgifter godt 532¾ mia. kr. i 2007, *jf. tabel 2.3*. De statslige udgifter ekskl. renteudgifter er 17 mia. kr. højere på finansloven for 2008 end på statsregnskabet for 2007. Forskellen skal blandt andet ses i sammenhæng med en stigning i bloktilskuddet til kommuner og regioner, globaliserings- og kvalitetspuljerne, det støttede byggeri, folkepensionen samt ekstraordinære indtægter fra Danmarks Erhvervsfond i 2007.

¹ DAU-saldoen korrigeret for engangsforhold mv. omfatter ikke korrektioner for konjunkturerne påvirkning og afspejler derfor ikke et strukturelt forløb, således som det beregnes for den strukturelle offentlige budgetsaldo, *jf. også kapitel 3*.

² Ved opgørelsen af engangsforhold mv. er der for indtægterne fra Nordsø-aktiviteterne foretaget en korrektion svarende til de provenuer, der anvendes i beregningen af den strukturelle saldo på nationalregnskabsform, *jf. kapitel 3* samt *Økonomisk Redegørelse*, maj 2008. Der er ikke korrigeret for virkningen af suspensionen af SP-bidraget i 2004-2008.

Tabel 2.3

De statslige udgifter eksklusive renteudgifter, 2007-2008

	2007		2008	
	Regnskab	FL08	Maj	Ændr. Regnskab-FL08
Mia. kr. (2008-priser)				
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	501,7	517,5	515,9	15,8
Øvrige udgifter ²⁾	31,1	32,3	32,0	1,1
Udgifter i alt, ekskl. renteudgifter	532,8	549,7	547,9	17,0

Anm.: Statens udgifter ekskl. renteudgifter er opregnet til 2008-priser med generelle pris- og lønstigninger på 3,1 pct.

1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.

2) Omfatter børnefamilieydelse og EU-bidrag mv.

De øvrige udgifter, der omfatter udgifter til børnefamilieydelse og EU-bidrag mv., stiger med godt 1 mia. kr. opgjort i 2008-prisniveau fra statsregnskabet 2007 til finansloven for 2008. Det dækker primært over en stigning i EU-bidraget.

Med udgangspunkt i ministeriernes rammeredegørelser samt nye skøn for EU-bidrag mv. og udgifterne til børnefamilieydelse skønnes de statslige udgifter ekskl. renteudgifter til knap 548 mia. kr. i 2008.

Statens udgifter i 2007

På statsregnskabet for 2007 er de samlede statslige udgifter inklusive renteudgifter opgjort til godt 543 $\frac{1}{4}$ mia. kr. i årets priser, *jf. tabel 2.4*. De statslige udgifter i 2007 er dermed godt 14 $\frac{1}{4}$ mia. kr. lavere end budgetteret på finansloven for 2007 og 8 $\frac{1}{2}$ mia. kr. lavere end skønnet i februarvurderingen.

Tabel 2.4

De statslige udgifter i 2007

	FL07	Februarskøn	Regnskab	Ændr. FL-regnskab	Ændr. februar- regnskab
Mia. kr. (2007-priser)					
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	500,7	495,8	486,6	-14,1	-9,2
Rente af statsgæld mv.	25,9	26,1	26,6	0,7	0,5
EU-bidrag mv.	17,7	16,6	16,9	-0,8	0,3
Børnefamilieydelse	13,4	13,3	13,3	-0,1	0,0
I alt	557,7	551,8	543,3	-14,3	-8,5

1) Drifts-, overførsels- og anlægsudgifter i staten.

Mindreudgifterne i forhold til finansloven for 2007 kan primært henføres til de ministerfordelte udgifter med godt 14 mia. kr. og til EU-bidrag mv. med godt $\frac{3}{4}$ mia. kr. I modsat retning trækker merudgifter til renter af statsgælden på knap $\frac{3}{4}$ mia. kr., idet renterne i det korte løbetidssegment var højere end forudsat i februar.

I forhold til februarvurderingen udviser statsregnskabet for 2007 mindreudgifter på ca. 8½ mia. kr. Afvigelsen skyldes primært de ministerfordelte udgifter, der er knap 9¼ mia. kr. lavere end forventet i februar. I modsat retning trækker merudgifter til renter af statsgæld mv. samt EU-bidrag mv. på i alt godt ¾ mia. kr.

De lavere ministerfordelte udgifter end skønnet i februar kan henføres til en række modsatrettede bevægelser. På Beskæftigelsesministeriets område er der mindreudgifter på i alt 1 mia. kr. som følge af mindreudgifter til ATP-bidrag for overførselsmodtagere, kontanthjælp under vejledning, opkvalificering mv. samt refusion vedr. kommunal aktivering af kontanthjælpsmodtagere. Merudgifter på godt ½ mia. kr. til A-dagpenge samt aktiveringsydelse og løntilskud for forsikrede ledige trækker i modsat retning.

Derudover er der mindreudgifter på godt 3½ mia. kr. som følge af revurdering af hensættelser vedr. det støttede byggeri, på ½ mia. kr. til anlæg af hovedlandeveje, på knap ½ mia. kr. til lokalforsyning vedr. overtagne amtslige uddannelsesinstitutioner samt på knap ½ mia. kr. vedr. tilsagn på Udenrigsministeriets område. Hertil kommer en række øvrige bevægelser, *jf. tabel 2.5*.

I modsat retning trækker merudgifter som følge af den kommunale momsudlingsordning på knap ¾ mia. kr. og merudgifter til den centrale refusionsordning på socialområdet på godt ¼ mia. kr.

Tabel 2.5

Ændringer i de statslige udgifter, statsregnskabet for 2007 i forhold til FL07 og februarskønnet

	Ændr. FL-regn.	Ændr. Feb.-regn.
Mia. kr. (2007-priser)		
A-dagpenge	-3,3	0,5
Aktiveringsydelse og løntilskud til forsikrede ledige	-1,7	0,1
Refusion af løntilskud til ikke-forsikrede ledige	-0,4	-0,4
Aktiv arbejdsmarkedspolitik mv.	-0,5	-0,1
Refusion vedr. kommunal aktivering af kontanthjælpsmodtagere	-0,6	-
Kontanthjælp under vejledning, opkvalificering mv.	-0,3	-0,3
Jobrotation, Forebyggelsesfond, ikke hævet feriegodtgørelse	-0,3	-0,3
ATP-bidrag for overførselsmodtagere	-0,3	-0,3
Førtidspension	-0,6	-
SU-stipendier	-0,4	-0,2
Den centrale refusionsordning på socialområdet	0,9	0,3
Den kommunale momsudligningsordning	1,1	0,7
Overførsel til regionerne som led i økonomiaftalen for 2008	2,2	-
Ændring i bloktilskud som følge af kommuners salg af energivirksomheder	-0,8	-
Den kommunale midtvejsreserve	-0,5	-
Lokaleforsyning vedr. overtagne amtslige uddannelsesinstitutioner	-0,5	-0,5
Alment og støttet privat boligbyggeri	-0,8	-0,1
Ændring af hensættelser vedr. det støttede byggeri	-3,6	-3,6
Tilsagn på ulandsrammen	-0,5	-0,5
Miljøstøtte, skovbrugsforanstaltninger samt vand- og naturindsats	-0,3	-0,3
Erhvervsområdet	-0,3	-0,3
Anlæg af hovedlandeveje mv.	-0,2	-0,5
Engangsindtægt fra Esbjerg Havn	-0,2	-0,2
Statens momsreserve	-0,2	-0,2
Departementer, styrelser mv.	-0,3	-0,3
Andre udgifter	-1,9	-2,0
I alt	-14,3	-8,5

Statens udgifter i 2008

På baggrund af en vurdering af ministeriernes rammeredegørelser for udgiftsudviklingen i 2008 skønnes de samlede statslige udgifter inkl. renteudgifter til 572 mia. kr. i 2008, *jf. tabel 2.6*. De statslige udgifter er således nedjusteret med godt 1½ mia. kr. i forhold til budgetteringen på finansloven for 2008.

Tabel 2.6**De statslige udgifter i 2008**

	FL08	Maj	Ændr. FL08-maj
Mia. kr. (årets priser)			
Driftsramme	110,5	110,4	0,0
Overførselsbudget	399,5	397,8	-1,7
Anlægsbudget	7,6	7,7	0,1
Ministerfordelte udgifter, i alt¹⁾	517,5	515,9	-1,6
Renter af statsgæld mv.	23,9	24,1	0,2
EU-bidrag mv.	18,5	18,2	-0,3
Børnefamilieydelse	13,8	13,8	0,0
Statens udgifter, i alt	573,6	572,0	-1,6

1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.

Nedjusteringen i forhold til budgetteringen på finansloven for 2008 dækker primært over et lavere skøn for de ministerfordelte udgifter på godt 1½ mia. kr. samt en opjustering af skønnet for renter af statsgælden på knap ¼ mia. kr. I modsat retning trækker et lavere skøn for EU-bidrag mv. på godt ¼ mia. kr., mens udgiftsskønnet for børnefamilieydelse er uændret.

På Beskæftigelsesministeriets område forventes mindreudgifter på knap 2½ mia. kr. til A-dagpenge og kontanthjælp samt til efterløn på ½ mia. kr., mens der omvendt forventes merudgifter til sygedagpenge på knap ½ mia. kr., *jf. tabel 2.7.*

Tabel 2.7**Større ændringer i de ministerfordelte udgifter i 2008 fra FL08 til maj****Mia. kr. (årets priser)**

Ændrede skøn:

- A-dagpenge	-1,9
- Kontanthjælp	-0,5
- Sygedagpenge	0,5
- Efterløn	-0,5
- Den centrale refusionsordning på socialområdet	1,0
- Den kommunale momsudligningsordning	1,1
- VEU-godtgørelse	-0,2
- SU-stipendier, SU-lån mv.	-0,3
Øvrige ændringer	-0,8
Ministerfordelte udgifter, i alt	-1,6

Derudover forventes mindreudgifter på Undervisningsministeriets område, herunder vedr. VEU-godtgørelse samt SU-stipendier, SU-lån mv. på ca. ½ mia. kr.

I modsat retning trækker forventede merudgifter på Velfærdsministeriets område primært som følge af et højere træk på den kommunale momsudligningsordning end forventet på godt 1 mia. kr. samt den centrale refusionsordning på socialområdet, hvor de skønnede merudgifter er knap 1 mia. kr. højere end lagt til grund ved budgetteringen af finansloven for 2008 primært som følge af restrefusion vedr. 2007 på knap $\frac{3}{4}$ mia. kr.

2.3 Statens indtægter

Statsregnskabet for 2007 viser, at statens indtægter blev knap $23\frac{1}{2}$ mia. kr. større end skønnet ved budgetteringen af finansloven for 2007. Det kan primært henføres til, at provenuet fra personskatter til staten blev knap 12 mia. kr. højere end skønnet på finansloven for 2007, ligesom provenuet fra selskabs- og kulbrinteskatter blev ca. $5\frac{1}{2}$ mia. kr. højere end lagt til grund ved budgetteringen af finansloven for 2007. Merprovenuet fra personskatterne skyldes primært større frivillige indbetalinger end skønnet på finansloven for 2007, hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med et højt niveau for aktieindkomst og virksomhedsopsparing i 2006 og 2007.

I forhold til februarvurderingen blev indtægterne i 2007 godt $2\frac{1}{4}$ mia. kr. højere end skønnet, hvilket først og fremmest afspejler, at provenuet fra personskatter til staten blev godt $2\frac{1}{2}$ mia. kr. større end ventet, og at øvrige indtægter blev godt 1 mia. kr. højere end ventet. I modsat retning trak en nedjustering af benzin-, vægt- og ansvarsafgifterne med godt 1 mia. kr.

For 2008 er indtægtsskønnet opjusteret med 2 mia. kr. i forhold til det budgetterede på finansloven for 2008. Det skyldes primært en opjustering provenuet fra registreringsafgift på $1\frac{1}{2}$ mia. kr., mens bl.a. pensionsafkastskatten og momsindtægterne er blevet nedjusteret.

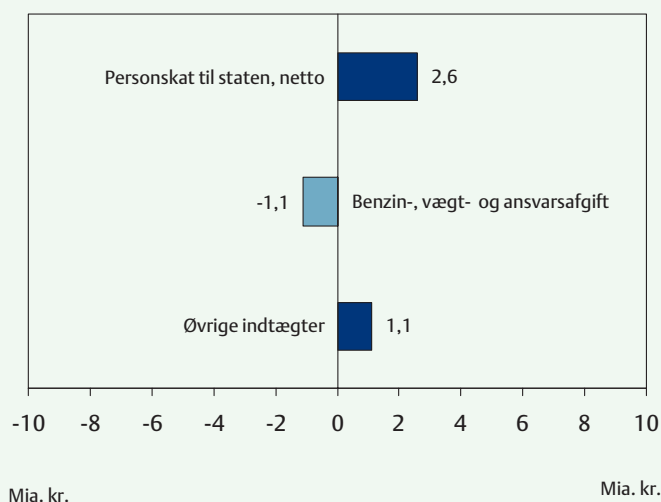
Statens indtægter i 2007

Ifølge statsregnskabet for 2007 udgjorde statens samlede indtægter knap 650 mia. kr., hvilket er omkring $2\frac{1}{4}$ mia. kr. mere end skønnet i februar 2008, *jf. tabel 2.8*. Merindtægterne afspejler primært, at provenuet fra personskatter blev godt $2\frac{1}{2}$ mia. kr. højere end vurderet i februar, og at øvrige indtægter blev godt 1 mia. kr. højere end skønnet. I modsat retning trækker lavere provener på knap 1 mia. kr. fra vægtafgift og $\frac{1}{4}$ mia. kr. fra bøder og parkeringsafgifter.

Tabel 2.8
Statens indtægter 2007

	FL07	Feb.	Regnskab	Ændr. Regn.-FL	Ændr. Regn.- Feb.
Mia. kr. (årets priser)					
Personskat til staten, netto	166,6	175,9	178,6	11,9	2,6
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	91,6	94,8	94,8	3,2	0,0
Erhvervsskatter til staten, netto	55,7	61,5	61,3	5,6	-0,2
Moms	173,2	174,3	174,3	1,0	0,0
Registreringsafgift	24	24,3	24,3	0,3	0,0
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	23,2	23,3	22,1	-1,1	-1,1
Energi- og miljøafgifter	31,2	31,7	31,6	0,5	0,0
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	19,2	19,3	19,3	0,1	0,0
Pensionsafkastskat	7,9	4,6	4,6	-3,3	0,0
Tinglysningsafgift mv.	8,9	9,7	9,7	0,9	0,0
Skatter og sociale bidrag i alt	601,5	619,4	620,6	19,2	1,2
Øvrige indtægter	24,7	27,9	28,9	4,2	1,1
Indtægter i alt	626,2	647,3	649,6	23,4	2,3

De væsentligste justeringer af indtægterne i 2007 siden februar er vist i figur 2.2 og forklaret nedenfor.

Figur 2.2
Vigtigste revisioner af indtægtsskøn for 2007 ift. Budgetoversigt 1, februar 2008

Personskat til staten, netto indbragte 2,6 mia. kr. mere i 2007 end skønnet i februar. Det skyldes hovedsageligt større frivillige indbetalinger end ventet. Ved at foretage frivillige indbetalinger inden udgangen af året undgår skatteyderne tillæg til eventuelle store restskatter over 40.000 kr.

Provenuet fra *benzin-, vægt- og ansvarsafgift* udgjorde ca. 1,1 mia. kr. mindre i 2007 end lagt til grund i vurderingen i februar. Det kan primært henføres til afskrivninger på restancer som led i en tilpasning til SKATs praksis i forbindelse med, at SKAT overtog opkrævningen af vægtafgiften fra Politiet.

Øvrige indtægter udgjorde ca. 1,1 mia. kr. mere end lagt til grund i februarvurderingen. Det kan blandt andet henføres til et større omfang af renter af genudlån i 2007 end forventet i februar. Hertil kommer, at diskonteringsindtægterne af et statsligt tilgodehavende i Landsbyggefonden blev højere i 2007 end skønnet i februar. I modsat retning trækker, at renteindtægterne fra statslige institutioner under den nye likviditetsordning var lavere end skønnet i februar.

Statens indtægter i 2008

Indtægtsskønnet for 2008 er baseret på den seneste konjunkturvurdering, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2008. Skønnet for den reale BNP-vækst i 2008 er nedjusteret med 0,2 pct.-enheder i forhold til februarvurderingen, *jf. tabel 2.9*, mens der er foretaget en opjustering af væksten i privatforbruget fra 2,0 pct. til 2,6 pct. Særligt skønnet for væksten i bilkøb er opjusteret med 5,6 pct. Beskæftigelsen er opjusteret med 19.000 personer, mens ledigheden er nedjusteret med 14.000 personer. Endvidere er skønnet for væksten i timelønnen opjusteret fra 4,7 pct. til 4,9 pct. Olieprisen er på baggrund af den seneste udvikling på markedet opskrevet med 54 kr. pr. tønde i 2008.

Tabel 2.9

Budgetteringsforudsætninger 2008

	Feb.	Maj	Ændring
BNP, realvækst i pct.	1,4	1,2	-0,2
Privatforbrug, realvækst i pct.	2,0	2,6	0,6
Heraf bilkøb	-3,5	2,1	5,6
Forbrugerpriser, vækst i pct.	2,6	3,3	0,7
Momsgrundlag, nominel vækst pct.	4,6	4,8	0,2
Timeløn for LO/DA-arbejder, nominel vækst i pct.	4,7	4,9	0,2
Ledighed, 1.000 personer ¹⁾	67	53	-14
Beskæftigelse, 1.000 personer	2.816	2.835	19
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	881,1	878,7	-2,3
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	993,8	997,1	3,3
Oliepris, kroner pr. tønde	449	503	54

1) Ledigheden er opgjort i henhold til Danmarks Statistiks nye ledighedsdefinition, hvilket betyder, at ledigheden i februarvurderingen er reduceret med omkring 14.000 personer.

Med afsæt i de nye skøn for budgetteringsforudsætningerne ventes statens indtægter i 2008 at udgøre ca. 649³/₄ mia. kr., *jf. tabel 2.10*. Det er knap 1³/₄ mia. kr. mere end skønnet i februarvurderingen.

	Feb.	Maj	Ændring
Mia. kr. (årets priser)			
Personskat til staten, netto	172,3	172,6	0,3
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	97,6	97,9	0,4
Erhvervsskatter til staten, netto	63,2	63,4	0,2
Moms	183,2	182,4	-0,8
Registreringsafgift	22,8	24,3	1,5
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	23,9	24,0	0,1
Energi- og miljøafgifter	32,2	32,2	0,0
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	19,2	19,4	0,2
Pensionsafkastskat	0,2	-0,7	-0,9
Tinglysningsafgift mv.	9,4	9,2	-0,2
Skatter og sociale bidrag i alt	624,0	624,7	0,7
Øvrige indtægter	24,1	25,1	0,9
Indtægter i alt	648,1	649,7	1,6

De væsentligste justeringer af indtægterne i 2008 siden februar er vist i figur 2.3 og forklaret nedenfor.

Personskatterne til staten, netto er opjusteret med 0,3 mia. kr. Det afspejler højere skøn for provenuet i forbindelse med ophævelse af pensionsordninger samt reguleringer vedrørende tidligere år. I modsat retning trækker et lavere skattegrundlag for de statslige indkomstskatter.

Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag er opjusteret med 0,4 mia. kr. i forhold til februar-skønnet, hvilket bl.a. skyldes større bidragsbetalinger vedrørende tidligere indkomstår samt en teknisk korrektion af det beregnede bidragsgrundlag.

Erhvervsskatter til staten, netto er opjusteret med 0,2 mia. kr. i forhold til februarvurderingen. Den relativt beskedne ændring dækker over to modsatrettede bevægelser.

Skatte- og afgiftsindtægterne fra kulbrinteproducerende selskaber er opjusteret med 2,1 mia. kr. (hertil kommer en opjustering af statens overskudsandel, der indgår under *øvrige indtægter*). Opjusteringen skyldes, at skønnet for olieprisen målt i danske kroner er opjusteret med 12 pct. En nedjustering af den forventede produktion reducerer dog isoleret set provenuet med godt 2 mia. kr.

Skatteindtægterne fra de ikke-kulbrinteskattepligtige selskaber er nedjusteret med 1,9 mia. kr. Nedjusteringen skal ses i sammenhæng med tegn på aftagende indtjening i den finansielle sektor samt stigende råvarepriser og lønninger, der ligeledes sætter indtjeningen under pres i andre sektorer.

Momsprovenuet er nedjusteret med 0,8 mia. kr., hvilket blandt andet afspejler ændrede forudsætninger vedrørende ikrafttrædelse af lovgivning om flymoms, moms på salg til interesseforbundne parter mv.

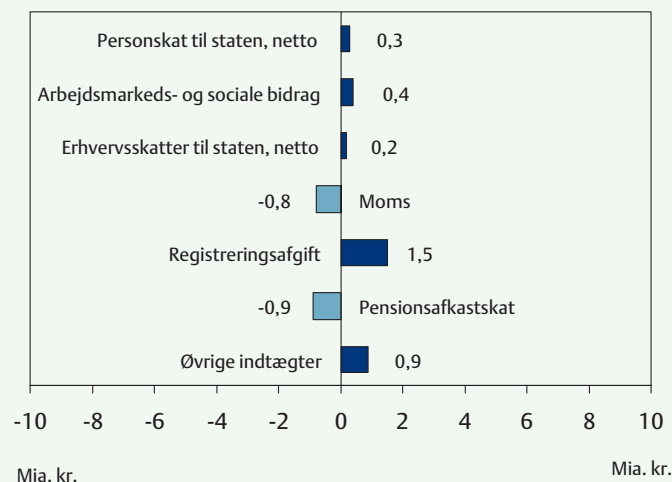
Registreringsafgiften er opjusteret med 1,5 mia. kr., hvilket primært afspejler, at det private køb af biler forventes at blive højere i 2008 end skønnet i februar.

Pensionsafkastskatten er nedjusteret med 0,9 mia. kr. i 2008. Det skyldes primært en opjustering af skønnet for engangskompensationer til pensionselskaberne for ophævelse af skattefritagelsen vedrørende visse indeksobligationer og ejendomme.

Øvrige indtægter er opjusteret med 0,9 mia. kr., hvilket blandt andet afspejler en opjustering af overskudsdelingen fra olie- og gasaktiviteterne i Nordsøen. Hertil kommer en forudsat forøgelse af provenuet fra salg og/eller omlægning af statslige selskaber med henblik på finansiering af 1 mia. kr. af det samlede indskud på 3 mia. kr. i Danmarks Grundforskningsfond. I modsat retning trækker afviklingen af Finansieringsfonden til øgede udgifter fra Danmarks Grundforskningsfond, *jf. afsnit 2.4*.

Figur 2.3

Vigtigste revisioner af indtægtsskøn for 2008 ift. Budgetoversigt 1, februar 2008

2.4 Statens finansieringsbehov og gæld

Statsgælden i 2007 og 2008

Statsgælden målt som andel af BNP skønnes at falde med 4,2 pct.-enheder fra 2007 til 2008, *jf. tabel 2.11*. I forhold til 2001 er der samlet set tale om et fald på 28,1 pct.-enheder. Korrigeret for statslige genudlån skønnes faldet i statsgælden at udgøre 29,3 pct.-enheder fra 2001 til 2008.

Tabel 2.11

Statsgælden 2001-2008

	2001	2007	2008	Ændr. 2001-08
Nominel gæld ultimo året, mia. kr. (årets priser)				
Indenlandsk gæld	611,0	402,0	338,7	-272,3
Udenlandsk gæld	83,8	68,6	71,7	-12,1
Statens konto i Nationalbanken ¹⁾	-39,6	-85,1	-92,4	-52,8
DSP's obligationsbeholdning ²⁾	-141,1	-126,9	-123,6	17,5
Øvrige fondes obligationsbeholdning ³⁾	-	-10,3	-10,6	-10,6
Fondenes konti i Nationalbanken ¹⁾	-	-2,0	0,0	0,0
Samlet statsgæld	514,1	246,4	183,8	-330,3
Samlet statsgæld i pct. af BNP	38,5	14,6	10,4	-28,1
Genudlån til statsgaranterede enheder⁴⁾	5,8	26,4	28,4	22,7
Samlet statsgæld korrigeret for genudlån	508,3	220,0	154,9	-353,4
Samlet statsgæld korr. for genudlån i pct. af BNP	38,1	13,0	8,8	-29,3

- 1) Statens og fondenes konti i Nationalbanken er opgjort ifølge statsregnskabet for 2001 til 2006, mens kontiene for 2007 og 2008 er opgjort ifølge Nationalbankens månedsbalance.
- 2) Den Sociale Pensionsfond.
- 3) Højteknologifonden, Forebyggelsesfonden og Finansieringsfonden til øgede uddelinger fra Danmarks Grundforskningsfond.
- 4) Genudlån til Arealudviklingsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund, hvorfor tallene ikke stemmer helt overens med de samlede ændringer i genudlån, der fremgår af tabel 2.12.

Opgjort nominelt skønnes statsgælden at falde med 62,6 mia. kr. fra 246,4 mia. kr. i 2007 til 183,8 mia. kr. i 2008.

Ændringen i statsgælden fra år til år svarer – bortset fra kurseffekter ved lånoptagelse – til nettokassesaldoen, dvs. likviditetseffekten af statens budget. Nettokassesaldoen afspejler statens nettobetaling og afviger dermed fra DAU-saldoen, der er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med statens faktiske ind- og udbetalinger i et givet år. Forskellen kan blandt andet henføres til beholdningsbevægelser, periodiseringer og statslige genudlån.

På nettokassesaldoen er der ifølge statsregnskabet for 2007 et overskud på 82,8 mia. kr., hvilket er ca. 0,8 mia. kr. mindre end Nationalbankens likviditetsbaserede opgørelse primo januar, *jf. tabel 2.12*. Forskellen skyldes blandt andet forskellig håndtering af opkøbskurstab samt de statslige fondes beholdningsbevægelser. For 2008 skønnes nettokassesaldoen at udgøre 64,7 mia. kr. I forhold til skønnet i februar er der tale om en nedjustering på 2 mia. kr., der følger af et forventet større omfang af genudlån.

Tabel 2.12

DAU, nettokassesaldo og ændring i statsgæld, 2007-2008

	2007		2008	
	Februar	Regnskab	Februar	Maj
Mia. kr. (årets priser)				
DAU-saldo	95,5	106,2	76,3	77,8
- Genudlån mv.-§40	-5,7	-8,5	-7,8	-11,5
- Beholdningsbevægelser og periodisering mv. - §41	-6,2	-14,9	-1,7	-1,6
Nettokassesaldo	83,6	82,8	66,7	64,7
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	-83,6	-82,8	-66,7	-64,7
Kurseffekter ved lånoptagelse/nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond mv. ¹⁾	1,3	0,5	1,4	2,1
Ændring i statsgæld (år til år)	-82,3	-82,2	-65,3	-62,6

1) Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i den Sociale Pensionsfond mfl.

Omfanget af genudlån er opgjort til 8,5 mia. kr. i 2007 og ventes således at udgøre 11,5 mia. kr. i 2008, hvoraf hovedparten gives til statslige selskaber³. Likviditetsjusteringen fra beholdningsbevægelser og periodiseringer mv. bidrog til en reduktion af nettokassesaldoen med 14,9 mia. kr. i 2007 og skønnes at bidrage med 1,6 mia. kr. i 2008.

I 2007 udgjorde bruttofinansieringsbehovet -3,6 mia. kr. *jf. tabel 2.13*. Betalinger til staten i forbindelse med valutaswaps udgjorde 16,2 mia. kr., mens statens konto i Danmarks Nationalbank blev forøget med 16,7 mia. kr. Lånebehovet i 2007 udgjorde -3,1 mia. kr. For 2008 skønnes bruttofinansieringsbehovet at udgøre 33,2 mia. kr. og lånebehovet 10 mia. kr.

³ Herunder genudlån til Arealudviklingsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund.

Tabel 2.13

Bruttofinansieringsbehov og statens låntagning, 2007-2008

	2007		2008	
	Februar	Regnskab	Februar	Maj
Nettofinansieringsbehov	-83,6	-82,8	-66,7	-64,7
- Afdrag på statsgæld i alt ¹⁾ :	79,2	79,2	93,6	97,9
Bruttofinansieringsbehov	-4,4	-3,6	26,9	33,2
- Betalinger til staten ifm. valutaswaps ²⁾	16,2	16,2	26,9	28,6
- Nedbringelse af statens konto i Nationalbanken	-16,1	-16,7	-10,0	-5,4
Lånebehov³⁾	-4,5	-3,1	10,0	10,0

- 1) Langfristet gæld, dvs. gæld der på udstedelsestidspunktet har en restløbetid over 1 år inkl. betalinger fra staten i valutaswaps.
- 2) Der er beregningsteknisk forudsat indgåelse af valutaswaps fra kroner til euro i et omfang svarende til det samlede udenlandske forfald for 2008.
- 3) I 2008 forventes et udstedelsesbehov i statsobligationer på ca. 30 mia. kr. Det afspejler et lånebehov på 10 mia. kr., og at udfasningen af skatkammerbevisprogrammet øger udstedelsesbehovet i statsobligationer med ca. 20 mia. kr.

Udviklingen i statsgælden afspejles i en vis udstrækning i udviklingen i ØMU-gælden, *jf. tabel 2.14*. ØMU-gælden omfatter primært statens, kommuners og regioners obligationsgæld. Dvs. statens indestående i Danmarks Nationalbank modregnes ikke i ØMU-gælden. Herudover korrigeres for beholdningen af statsobligationer i de offentlige delsektorer.

ØMU-gælden målt som andel af BNP skønnes at falde med 4,8 pct.-enheder fra 2007 til 2008, *jf. tabel 2.14*. I forhold til 2001 er der samlet set tale om et fald på 27½ pct.-enheder. Korrigeret for genudlån til de statsgaranterede enheder udgør faldet ca. 28¾ pct.-enheder.

Tabel 2.14

ØMU-gælden 2001-2008

	2001	2007	2008	Ændr. 2001-08
Nominel gæld ultimo året, mia. kr. (årets priser)				
Staten:				
Indenlandsk gæld	611,0	402,0	338,7	-272,3
Udenlandsk gæld	83,8	68,6	71,7	-12,1
DSP's statsobligationsbeholdning ¹⁾	-109,5	-118,2	-115,2	-5,7
Øvrige fondes statsobligationsbeholdning	-	-10,3	-10,6	-10,6
Øvrige statslige poster	9,5	8,4	0,0	-9,6
Kommuner:				
Samlet gæld	60,8	92,0	92,0	31,3
Beholdning af statsobligationer	-5,1	-2,1	-2,1	3,1
Sociale kasser og fonde (ATP mv.):				
Beholdning af statsobligationer mv.	0,2	0,4	0,4	0,2
Samlet ØMU-gæld	650,7	440,9	374,9	-275,8
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	48,7	26,0	21,2	-27,5
Genudlån til statsgaranterede enheder ²⁾	5,8	26,4	28,8	23,1
Samlet ØMU-gæld korrigeret for genudlån	644,9	414,5	346,1	-298,8
Samlet ØMU-gæld korrigeret for genudlån i pct. af BNP	48,3	24,4	19,6	-28,7

1) Den Sociale Pensionsfond.

2) Genudlån til Arealudviklingsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund, hvorfor tallene ikke stemmer helt overens med de samlede ændringer i genudlån, der fremgår af tabel 2.12. De tre selskaber står for nærværende for langt det største omfang af nye genudlån.

Hverken udviklingen i ØMU-gælden eller statsgælden kan give et dækkende billede af holdbarheden af de offentlige finanser, idet gældsbegreberne ikke på tilstrækkelig vis omfatter statslige, kommunale og regionale finansielle nettoforpligtelser (eller aktiver) over for andre sektorer. Nettogælden er således det relevante udgangspunkt for beregningerne af de offentlige finansers langsigtede holdbarhed.

Den offentlige nettogæld skønnes i 2008 at falde fra et (finansielt) nettotilgodehavende på 2,5 pct. af BNP i 2007 til et nettotilgodehavende på 6,5 pct. af BNP i 2008. Forøgelsen af nettotilgodehavendet er på linje med 2015-planen og skal ses i sammenhæng med presset på de offentlige finanser på længere sigt, bl.a. som følge af den demografiske udvikling og vigende indtægter fra Nordsøen.

Tabel 2.15

Nettogælden 2001-2008

	2001	2007	2008	Ændr. 2001-08
Offentlig nettogæld	291,9	-42,8	-115,1	407,0
Offentlig nettogæld i pct. af BNP	21,9	-2,5	-6,5	28,4
Nettogæld i stat og kommuner	313,1	-41,9	-113,0	426,1
Nettogæld i stat og kommuner i pct. af BNP	23,4	-2,5	-6,4	29,8

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

Resumé

- I den foreløbige opgørelse af de offentlige finanser i 2007 fra Danmarks Statistik er overskuddet opgjort til godt 75½ mia. kr. svarende til 4,5 pct. af BNP. Det svarer stort set til skønnet i februar.
- Overskuddet på de offentlige finanser skønnes til knap 72½ mia. kr. i 2008 og 53 mia. kr. i 2009. Det svarer til 4,1 pct. af BNP i 2008 og 2,9 pct. af BNP i 2009.
- I forhold til vurderingen i februar er de offentlige overskud opjusteret med 5¾ mia. kr. i 2008 og godt 1½ mia. kr. i 2009. Opjusteringen i begge år skal ses i lyset af forventede merindtægter fra Nordsø-aktiviteterne samt ændrede skøn for personskatter, moms, registreringsafgift og overførselsudgifter. I modsat retning trækker nedjusteringer af selskabsskatte- og pensionsafkastskatteprovenuet samt en opjustering af de offentlige forbrugsudgifter.
- Overskuddene på den strukturelle offentlige saldo skønnes til ca. 1½ pct. af BNP om året i 2008 og 2009. Det er i overensstemmelse med målintervallet i 2015-planen på ¾-1¾ pct. af BNP frem mod 2010.
- Målt ved finanseffekten skønnes der et neutralt bidrag fra finanspolitikken til den økonomiske aktivitet i 2008. Til grund for skønnet ligger en forudsætning om overholdelse af de offentlige budgetter i 2008.
- Finanseffekten i 2008 er dermed reduceret med 0,2 pct. af BNP i forhold til skønnet i februar. Det skyldes en større udgiftsvækst i 2007, der medfører nedjusteringer af realvæksten i offentligt forbrug og investeringer i 2008. Finanseffekten i 2007 er samtidigt justeret op med 0,3 pct. af BNP, og set under ét skønnes der således en lidt større aktivitetsvirkning af finanspolitikken i 2007 og 2008 end ventet i februar.
- Overordnet tager den forudsatte finanspolitik i 2009 afsæt i 2015-planen, og indbetalingerne til SP forudsættes genindført efter gældende lov. Finanspolitikken stramhedsgrad i 2009 fastlægges i forbindelse med offentliggørelsen af finanslovsforslaget for 2009 i august.
- De samlede offentlige udgifter skønnes at falde med 3,9 pct. af BNP fra 2002 til 2009. Det kan især henføres til et ventet fald i renteudgifterne svarende til 2,3 pct. af BNP, der er afledt af gældsafviklingen. Dertil kommer et skønnet fald i overførslerne på 1,6 pct. af BNP fra 2002 til 2009, der blandt andet skyldes mindreudgifter til A-dagpenge og kontanthjælp i perioden.
- Der skønnes en reduktion af skattetrykket med 0,6 pct. af BNP fra 2002 til 2009, hvilket navnlig skal ses i sammenhæng med et lavere personskattetryk i lyset af skattenedsættelserne i Forårs-pakken i 2004 og skatteaftalen fra september 2007.

3.1 Offentlige finanser

Skønnene for de offentlige finanser i 2008 og 2009 er baseret på den aktuelle vurdering af dansk økonomi, jf. *Økonomisk Redegørelse*, maj 2008.

Skønnet for 2008 beror endvidere på finansloven for 2008, de ministerielle rammedegørelser for udgiftsudviklingen på statens område i 2008, kommune- og regionsbudgetterne for 2008 samt aftalen med KL og Danske Regioner om højere lønforudsætninger i 2008 fra december 2007 og aftalen med Danske Regioner om udvidede lånerammer til kræftapparatur i januar 2008. Aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om lavere skat på arbejde fra september 2007 og de foreliggende overenskomstresultater på det offentlige område er desuden indarbejdet i skønnene for 2008 og 2009. Skønnet for 2009 tager derudover afsæt i 2015-planen og er af beregningsteknisk karakter, idet de konkrete finanspolitiske prioriteringer endnu ikke er fastlagt.

Danmarks Statistik har offentliggjort foreløbige tal for de offentlige finanser, der viser et overskud på 75,6 mia. kr. i 2007, jf. *tabel 3.1*. Det svarer stort set til skønnet i februar.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mia. kr. (årets priser)								
Februar 2008	3,2	-1,4	27,3	77,4	79,9	75,7	66,7	51,5
Maj 2008	3,2	-1,4	27,3	77,4	79,9	75,6	72,4	53,0
Heraf stat ¹⁾	3,4	-1,7	27,6	82,1	87,1	87,2	-	-
Heraf kommuner og amter/regioner ¹⁾	-0,1	0,1	-0,4	-5,2	-7,4	-13,0	-	-
Heraf sociale kasser og fonde ²⁾	-0,1	0,2	0,2	0,4	0,3	1,3	-	-
Maj 2008 (pct. af BNP)	0,2	-0,1	1,9	5,0	4,9	4,5	4,1	2,9
1)	Opgørelsen af saldoen på henholdsvis stat samt kommuner og amter/regioner afspejler ikke fuldt ud, at staten via overførsler til kommuner og amter/regioner overvejende bærer risikoen for konjunkturt betingede udsving i udgifter og indtægter.							
2)	A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond.							

Fra omtrent balance i 2003 er den offentlige saldo øget med godt 77 mia. kr. frem til 2007, og forbedringen af saldoen kan navnlig henføres til lavere overførselsudgifter i lyset af den stærke konjunkturfremgang, lavere renteudgifter afledt af gældsafviklingen samt større indtægter fra selskabsskatten, herunder fra aktiviteterne i Nordsøen.

De offentlige overskud skønnes til 72,4 mia. kr. i 2008 og 53,0 mia. kr. i 2009, hvilket svarer til 4,1 pct. af BNP i 2008 og 2,9 pct. af BNP i 2009.

Der forventes således fortsat store overskud på de offentlige finanser i de kommende år, der skal ses i sammenhæng med en fortsat høj beskæftigelse og lav ledighed samt store indtægter fra Nordsø-aktiviteterne afledt af den høje oliepris.

I forlængelse heraf skønnes der mere beskedne overskud på den strukturelle saldo på ca. 1½ pct. om året i 2008 og 2009, *jf. afsnit 3.3*. Den strukturelle saldo er korrigeret for konjunkturernes påvirkning og specielle poster mv.

Finanspolitikken skønnes at have en neutral virkning på den økonomiske aktivitet i 2008, *jf. afsnit 3.2*.

Ændringer i forhold til vurderingen i februar 2008

Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af de offentlige finanser viser et offentligt overskud i 2007 på linje med skønnet i februar. Det dækker dog over en række modgående bevægelser, herunder større provenuer fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. og moms samt merudgifter til offentligt forbrug og investeringer, *jf. tabel 3.2. og bilag 2*.

Sammenlignet med skønnet i februar er de offentlige overskud opjusteret med 5¾ mia. kr. i 2008 og godt 1½ mia. kr. i 2009. Opjusteringen i begge år skal ses i lyset af forventede merindtægter fra Nordsø-aktiviteterne samt ændrede skøn for personskatter, moms, registreringsafgift og overførselsudgifter. I modsat retning trækker nedjusteringer af selskabsskatte- og pensionsafkastskatteprovenuet samt en opjustering af de offentlige forbrugsudgifter.

Tabel 3.2
Ændring af den offentlige saldo i 2007-2009 siden februar

	2007	2008	2009
Mia. kr. (årets priser)			
Nordsø-indtægter	-0,4	3,0	3,0
Selskabsskatter, ikke kulbrinteskattepligtige	0,1	-1,9	-3,8
Pensionsafkastskat	-0,2	-0,5	-4,9
Personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag	3,9	2,3	3,8
Moms	0,8	1,2	0,7
Registreringsafgift	0,0	1,5	1,5
Øvrige skatter og afgifter	-0,4	-1,1	-1,2
Offentligt forbrug	-1,0	-0,4	-4,8
Offentlige investeringer	-2,4	-0,4	1,3
Overførsler	1,0	2,2	2,4
Nettorenteuudgifter og udbytter	-1,8	0,2	2,8
Subsidier	-0,6	-0,3	0,8
Andre udgifts- og indtægtsposter	0,8	-0,1	0,1
Ændring af den offentlige saldo, i alt	-0,2	5,7	1,6

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal viser saldoforbedringer.

Nordsøindtægterne er således opjusteret med 3 mia. kr. årligt i 2008 og 2009 afledt af en opjustering af olieprisen. En forventet nedgang i produktionen trækker isoleret set i retning af en reduktion af provenuet på 2½ mia. kr. i begge år.

Selskabsskatterne fra ikke kulbrinteskattepligtige selskaber er nedjusteret med knap 2 mia. kr. i 2008 og 3¾ mia. kr. i 2009. Nedjusteringen skal ses i sammenhæng med tegn på aftagende indtjening i den finansielle sektor samt stigende råvarepriser og lønninger, der sætter indtjeningen under pres i andre sektorer.

Provenuet fra pensionsafkastskatten er nedjusteret med ½ mia. kr. i 2008 og knap 5 mia. kr. i 2009 i forhold til februarskønnet. Nedjusteringen i 2009 skyldes højere ultimo-renter end forudsat i februar.

Indtægterne fra personskatter mv. og AM-bidraget er opjusteret med ca. 2½ mia. kr. i 2008 og 3¾ mia. kr. i 2009 blandt andet i lyset af et forventet merprovenu fra vægtafgiften fra husholdningerne på knap 1 mia. kr. i begge år.

Momsen er opjusteret med 1¼ mia. kr. i 2008 og ¾ mia. kr. 2009, der primært skyldes opjusteringer af det skønnede private forbrug, herunder vedr. biler og boligbenyttelse. I forlængelse heraf er provenuet fra registreringsafgiften justeret op med 1½ mia. kr. i begge år som følge af et forventet større bilkøb end skønnet i februar.

I forhold til februarskønnet ventes der mindreindtægter fra øvrige skatter og afgifter på godt 1 mia. kr. i begge år, der blandt andet skyldes en nedjustering af bidragene til A-kasser.

Det nominelle offentlige forbrug er opjusteret med knap ½ mia. kr. i 2008 og godt 4¾ mia. kr. i 2009. Opjusteringen i 2008 følger især af finanslovsaftalerne for 2008, mens opjusteringen i 2009 især skal ses i lyset af de offentlige overenskomstaftaler.

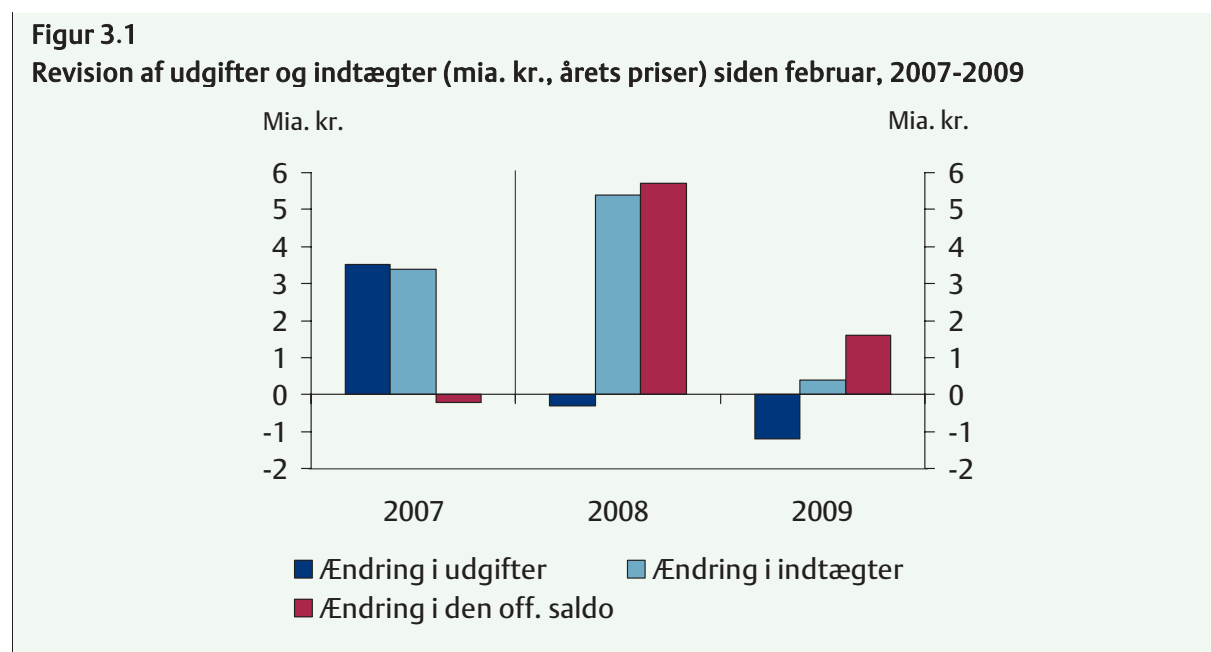
Skønnet for de offentlige investeringer er justeret op med knap ½ mia. kr. i 2008, men omvendt justeret ned ca. 1¼ mia. kr. i 2009. De forventede merudgifter i 2008 skyldes aftalerne om finansloven for 2008, og nedjusteringen i 2009 skal ses i sammenhæng med fastlæggelsen af et lavere beregningsteknisk skøn for investeringerne end lagt til grund i februarvurderingen.

Udgifterne til indkomstoverførsler er nedjusteret med 2¼ mia. kr. i 2008 og knap 2½ mia. kr. i 2009 navnlig i lyset af et lavere ledighedsskøn. En opjustering af sygedagpengemodtagerne trækker isoleret set i retning af større udgifter i begge år.

Skønnet for nettorentudgifter og udbytter er nedjusteret med ¼ mia. kr. i 2008 og med godt 2¾ mia. kr. i 2009. Justeringen i 2009 skyldes primært ændret skøn vedr. swaps.

Subsidierne er opjusteret med ca. $\frac{1}{4}$ mia. kr. i 2008, men nedjusteret med $\frac{3}{4}$ mia. kr. i 2009. De forventede lavere udgifter i 2009 følger af en nedjustering af antal aktiverede i virksomhedspraktik samt personer i fleksjob mv.

Det omtrent uændrede overskud i 2007 sammenholdt med skønnet i februar dækker over større udgifter og indtægter, *jf. figur 3.1*. Opjusteringen af overskuddet i 2008 skal primært ses i sammenhæng med forventede højere indtægter, mens det større overskud i 2009 navnlig følger af en nedjustering af de offentlige udgifter.

De ændrede skøn for de offentlige finanser i 2008 og 2009 er uddybet i *boks 3.1*. og fremgår af *bilag 2*.

Boks 3.1**Revision af udgifts- og indtægtsskøn 2008 og 2009**

De nye skøn for de offentlige finanser indebærer en opjustering af overskuddet på 5¾ mia. kr. i 2008 og 1½ mia. kr. i 2009 i forhold til februarvurderingen, jf. nedenfor.

Det nominelle *offentlige forbrug* er opjusteret med knap ½ mia. kr. i 2008 og godt 4¾ mia. kr. i 2009. Skønnet for det nominelle offentlige forbrug i 2008 tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks budgetstatistik for 2008, der er baseret på finanslovsforslaget for 2008 fra februar samt de kommunale og regionale budgetter for 2008. Budgetstatistikken afspejler ikke aftalen med KL og Danske Regioner om ændrede lønforudsætninger for 2008, og i lyset heraf er Danmarks Statistiks opgørelse af det nominelle offentlige forbrug 1,2 mia. kr. lavere i 2008 end lagt grund i februar- og majs-kønnet. Opjusteringen i 2008 følger primært af finanslovsaftalerne for 2008, mens opjusteringen i 2009 især skal ses i lyset af de offentlige overenskomsttaftaler, der indebærer en forøgelse af budgetvirkningen af de offentlige lønstigninger til 5,0 pct. i 2009 mod et beregningsteknisk skøn på 3,8 pct. i februar. I 2009 medvirker frigivelsen af den obligatoriske statslige opsparing desuden til opjusteringen. Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 1,3 pct. i 2008 og forudsættes til 1,2 pct. i 2009. Dermed er realvæksten nedjusteret med 0,2 pct.-enheder i 2008 og opjusteret med 0,2 pct.-enheder i 2009 siden februar. Nedjusteringen af realvæksten i 2008 skal ses i lyset af Danmarks Statistiks offentliggørelse af foreløbige tal for det nominelle offentlige forbrug i 2007, der ligger 1 mia. kr. højere end skønnet i februar. Aftalerne om finansloven for 2008 indebærer isoleret set en mervækst på 0,1 pct.-enhed i 2008 i forhold til februar-skønnet. Virkninger af strejkerne på det offentlige område er ikke medregnet, idet fastlæggelsen er forbundet med betydelig usikkerhed blandt andet i lyset af, at der pt. fortsat er konflikter, og at der kan ske delvis efterfølgende indhentning ved merarbejde o.lign. Virkningerne skønnes at være af relativt beskeden størrelsesorden. Opjusteringen af realvæksten i 2009 skyldes frigivelsen af den statslige opsparing i 2009, jf. finanslovsaftalerne for 2008. Væksten i den offentlige beskæftigelse skønnes til 1.000 personer om året i 2008 og 2009, hvilket er på linje med skønnet i februar.

Skønnet for de *offentlige investeringer* er justeret op med knap ½ mia. kr. i 2008, men omvendt justeret ned med ca. 1¼ mia. kr. i 2009. Skønnet for de nominelle offentlige investeringer i 2008 tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks budgetstatistik for 2008, der beror på finanslovsforslaget for 2008 fra februar samt de kommunale og regionale budgetter for 2008. Budgetstatistikken afspejler ikke aftalen med Danske Regioner om udvidede lånerammer til kræftapparatur i 2008, og i lyset heraf er Danmarks Statistiks opgørelse af de nominelle offentlige investeringer knap 0,9 mia. kr. lavere i 2008 end lagt grund i februar- og majs-kønnet. De forventede mérudgifter i 2008 følger primært af aftalerne om finansloven for 2008. Nedjusteringen i 2009 er af beregningstekniske karakter og skal ses i sammenhæng med fastlæggelsen af et lavere beregningsteknisk skøn for investeringerne, end der er lagt til grund i februar. Realvæksten i de offentlige investeringer skønnes til -2,5 pct. i 2008 og forudsættes til 0,8 pct. i 2009.

Udgifterne til *indkomstoverførsler* er nedjusteret med 2¼ mia. kr. i 2008 og knap 2½ mia. kr. i 2009 navnlig i lyset af et lavere ledighedsskøn. Dertil kommer nedjusteringer af udgifterne til blandt andet folkepension, efterløn, ledighedsydelse, revalidering, boligstøtte og SU. En opjustering af sygedagpengemodtagerne trækker isoleret set i retning af større udgifter i begge år. Udgifterne til førtidspension og tjenestemandspensioner er ligeledes justeret op i begge år.

Subsidierne er opjusteret med ca. ¼ mia. kr. i 2008, men nedjusteret med ¾ mia. kr. i 2009. Opjusteringen i 2008 skal ses i sammenhæng med, at Danmarks Statistiks budgetstatistik for de offentlige finanser viser flere udgifter i 2008 end skønnet i februar. De forventede lavere udgifter i 2009 skal ses i sammenhæng med en nedjustering af antal aktiverede i virksomhedspraktik samt personer i fleksjob mv.

Skønnet for *netto-renteudgifter og udbytter* er nedjusteret med ¼ mia. kr. i 2008 og godt 2¾ mia. kr. i 2009. Justeringen i 2009 skyldes primært ændret skøn vedr. swaps.

Boks 3.1 (fortsat)**Revision af udgifts- og indtægtsskøn 2008 og 2009**

Nordsøindtægterne er opjusteret med 3 mia. kr. årligt i 2008 og 2009, hvilket kan henføres til en opjustering af olieprisen. Olieprisen er opjusteret med godt 16 dollar pr. tønde i 2008 og knap 19 dollar pr. tønde i 2009, hvilket dog delvist modvirkes af et fald i dollarkursen. Målt i danske kroner er prisen pr. tønde råolie samlet set opjusteret med 54 kr. i 2008 og 62 kr. i 2009. En forventet nedgang i produktionen trækker isoleret set i retning af en reduktion af provenuet på 2½ mia. kr. i begge år.

Selskabsskatterne fra ikke kulbrinteskattepligtige selskaber er nedjusteret med knap 2 mia. kr. i 2008 og 3¾ mia. kr. i 2009. Nedjusteringen skal ses i sammenhæng med tegn på aftagende indtjening i den finansielle sektor. Dertil kommer stigende råvarepriser og lønninger, der sætter indtjeningen under pres i andre sektorer.

Provenuet fra *pensionsafkastskatten* er nedjusteret med ½ mia. kr. i 2008 og knap 5 mia. kr. i 2009 i forhold til februarskønnet. Nedjusteringen i 2009 skyldes højere ultimo-renter end forudsat i februar. Det er især de 10-årige obligationsrenter, der er opjusteret, mens de korte renter er omtrent uændrede.

Indtægterne fra *personskatter mv. og AM-bidraget* er opjusteret med ca. 2½ mia. kr. i 2008 og 3¾ mia. kr. i 2009. Opjusteringen i begge år skyldes blandt andet en teknisk betinget korrektion af kommuneskatterne på 1¼ mia. kr. samt et forventet merprovenu fra vægtafgiften fra husholdningerne på knap 1 mia. kr.

Momsen er opjusteret med 1¼ mia. kr. i 2008 og ¾ mia. kr. 2009, hvilket primært er afledt af opjusteringer af det skønnede private forbrug, herunder vedr. biler og boligbenyttelse.

Provenuet fra *registreringsafgiften* er justeret op med 1½ mia. kr. i begge år som følge af et større forventet bilkøb end skønnet i februar.

I forhold til februarskønnet ventes der mindreindtægter fra *øvrige skatter og afgifter* på godt 1 mia. kr. i begge år, der blandt andet skyldes en nedjustering af bidragene til A-kasser.

Udviklingen i udgifts- og skattetryk, 2002-2009

Det samlede udgiftstryk skønnes at udgøre 49,9 pct. af BNP i 2009, hvilket er et fald på 3,9 pct.-enheder i forhold til 2002, *jf. tabel 3.3*. Faldet kan primært henføres til et fald i renteudgiftstrykket på 2,3 pct.-enheder, der er afledt af gældsafviklingen. Dertil kommer et fald i udgifterne til overførselsindkomster på 1,6 pct. af BNP i perioden.

Tabel 3.3

Udgifts- og skattetryk 2002-2009

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ændr. 2002- 2009
Pct. af BNP									
Forbrug	26,2	26,5	26,5	25,9	25,7	25,9	26,0	26,4	0,2
Overførsler	16,7	17,4	17,1	16,5	15,5	15,2	14,9	15,1	-1,6
Investeringer	1,8	1,6	1,8	1,8	2,0	1,8	1,8	1,8	0,0
Renteudgifter	3,8	3,4	3,1	2,6	2,2	1,9	1,8	1,5	-2,3
Øvrige udgifter	5,3	5,2	5,2	5,0	4,9	5,0	5,7	5,1	-0,2
Udgiftstryk¹⁾	53,8	54,2	53,7	51,7	50,2	49,8	50,1	49,9	-3,9
Personskatter mv. ²⁾	21,9	21,8	21,2	21,2	20,8	21,3	20,9	20,1	-1,8
Arbejdsmarkedsbidrag	4,5	4,4	4,4	4,4	4,4	4,5	4,5	4,5	0,0
Pensionsafkastskat	0,1	0,4	1,6	2,4	0,8	0,4	0,5	0,6	0,5
Selskabsskatter	2,9	2,9	3,2	3,9	4,3	3,6	3,7	3,4	0,5
Moms	9,6	9,6	9,8	10,0	10,3	10,4	10,5	10,4	0,8
Øvrige indirekte skatter	7,9	7,8	7,8	7,9	7,7	7,6	7,5	7,3	-0,6
Øvrige skatter ³⁾	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	-0,2
Skattetryk	48,0	48,1	49,2	50,9	49,3	48,9	48,7	47,4	-0,6
Renteindtægter	1,5	1,5	1,5	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	-0,1
Øvrige indtægter	4,7	4,6	5,1	4,8	4,7	4,3	4,3	4,2	-0,5
Told mv. til EU ⁴⁾	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Indtægtstryk¹⁾	54,0	54,1	55,6	56,7	55,1	54,3	54,2	52,8	-1,2

- 1) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik henfører fx indtægter fra salg af varer og tjenester, der indgår i det offentlige forbrug, til indtægterne, mens det samlede offentlige forbrug indgår på udgiftssiden i tabellen. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definatorisk fra opgjorte tryk, der er baseret på Danmarks Statistiks opgørelser.
- 2) Personskatter mv. omfatter kildeskatter, vægtafgift fra husholdninger, arve- og gaveafgift samt andre personlige skatter.
- 3) Bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag, efterlønsbidrag mv.).
- 4) Ifølge nationalregnskabsprincipperne kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår derfor i skattetrykket, men da indtægterne tilfalder EU, indgår de ikke i indtægtstrykket.

Det offentlige forbrug skønnes at udgøre 26,4 pct. af BNP i 2009 og ligger dermed tæt på det mellemfristede pejlemærke i 2015-planen om, at de offentlige forbrugsudgifters andel af BNP kan udgøre op til 26,5 pct. af konjunkturrenset BNP i 2015. Der samles op på de mellemfristede krav og målsætninger blandt andet i forbindelse med udarbejdelsen af Danmarks Konvergensprogram 2008 i november.

Profilen for overførslernes bidrag til udgiftstrykket fra 2007 til 2009 skal ses i sammenhæng et forventet fald i ledigheden i 2008 og en forventet stigning i 2009. Stigende satsregulering trækker isoleret set i retning af større udgifter fra 2007 til 2009.

Med 1,8 pct. af BNP i 2008 og 2009 skønnes de offentlige investeringer at flugte med forløbet i tidligere år. Det relativt høje investeringstryk på 2 pct. af BNP i 2006 skal ses i lyset af engangsudgifter som led i kommunalreformen.

I modsætning til tidligere år ventes de øvrige udgifter at udgøre 5,7 pct. af BNP i 2008, hvilket skal ses i lyset af kompensationen for skattepligten af indeksobligationer og ejendomme på ca. 10 mia. kr. som led i rammeaftalen om den fremtidige pensionsbeskatning.

Skattetrykket, opgjort som skatteindtægternes andel af BNP, skønnes at falde med 0,6 pct.-enheder fra 2002 til 2009. Det faldende skattetryk afspejler blandt andet lempelsen af beskatningen som følge af Forårspakken i 2004, skatteaftalen fra september 2007 samt skattestoppet.

Udviklingen i skattetrykket er ikke et velegnet mål for den økonomiske politiks bidrag til ændringer i skattebelastningen. Provenuvirkninger af diskretionært besluttede ændringer i skatte- og afgiftsregler giver et mere retvisende billede. Det skyldes først og fremmest, at konjunkturudviklingen samt udsving i oliepriser, aktiekurser og renter mv. ofte vil medføre, at væksten i beskatningsgrundlaget for en række skatter og afgifter afviger fra væksten i BNP. Det kan føre til betydelige udsving i skattetrykket fra år til år, selvom skattebelastningen er uændret. Det gælder ikke mindst med hensyn til pensionsafkastskatten og (selskabs)skatterne fra Nordsø-aktiviteterne, men fx også registreringsafgift, moms og tinglysningsafgift.

Det samlede offentlige indtægtstryk skønnes reduceret med ca. 1,2 pct.-enheder fra 2002 til 2009 som følge af det lavere skattetryk og en reduktion i de øvrige indtægter i forhold til BNP.

Det offentlige forbrug, 2001 til 2009

Realvæksten i det offentlige forbrug er opgjort til gennemsnitligt 1,5 pct. om året i perioden 2002-2007, *jf. tabel 3.4.*

Tabel 3.4

Realvækst i det offentlige forbrug, 2002-2009

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Gnst. 2002- 2007	2008	2009	Gnst. 2002- 2009
Realvækst i pct.										
Stat	1,1	-2,1	1,9	-1,6	2,7	10,1 ²⁾	-	-	-	-
Kommuner og amter/regioner	2,6	1,9	1,8	1,9	1,8	-1,4 ²⁾³⁾	-	-	-	-
I alt¹⁾	2,1	0,7	1,8	0,9	2,0	1,7³⁾	1,5	1,3	1,2⁴⁾	1,5

Anm.: Danmarks Statistik korrigerer ikke for flytning af opgaver mellem sektorer. I 2005 og 2006 er den sektorfordelte realvækst påvirket af opgaveflytningen på skatte- og inddrivelsesområdet pr. 1/11 2005.

1) Omfatter endvidere A-kasser mv., der bidrager marginalt til realvæksten i perioden.

2) I 2007 er realvæksten påvirket af kommunalreformen, der har medført, at staten har overtaget en række af amternes tidligere opgaver.

3) Foreløbige tal, der ikke afspejler de endelige regnskaber for kommuner og regioner i 2007.

4) Der forudsættes en realvækst på 1,0 pct. i 2009 i overensstemmelse med 2015-planen. Hertil kommer en vækst på 0,2 pct. som følge af frigivelsen af den statslige opsparring, jf. finanslovsaftalerne for 2008.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.

I årene 2005-2007 er der gennemført væsentlige ændringer af opgavefordelingen mellem staten, amter/regioner og kommunerne.

Skatte- og inddrivelsesområdet blev således overdraget til staten fra kommunerne pr. 1. november 2005. Herudover blev en større del af amternes tidligere opgaver overdraget til kommunerne og staten i forbindelse med nedlæggelsen af amterne som led i kommunalreformen i 2007.

Den væsentligste årsag til realvæksten i det statslige forbrug i 2006 skyldes således overtagelsen af skatte- og inddrivelsesområdet i 2005. Hvis der ses bort fra denne institutionelle ændring, har der været omtrent nulvækst i statens forbrug i perioden 2002-2006, og hele realvæksten i det offentlige forbrug har dermed fundet sted i kommuner og amter. Tilsvarende følger realvæksten i staten i 2007 navnlig af den ændrede opgavefordeling som led i kommunalreformen.

I 2008 skønnes realvæksten i det offentlige forbrug til 1,3 pct., der blandt andet afspejler de aftalte løft til sundhedsområdet og de borgernære serviceområder i kommunerne i økonomiaftalerne med Danske Regioner og KL fra juni 2007 samt flere midler til forskning og uddannelse fra globaliseringspuljen og tilførsler til serviceområderne i regioner og kommuner fra kvalitetspuljen.

Realvæksten i det offentlige forbrug er beregningsteknisk forudsat til 1,2 pct. i 2009 med afsæt i forudsætningen på 1,0 pct. ifølge 2015-planen samt 0,2 pct. som følge af frigivelsen af den statslige opsparring, jf. aftalerne om finansloven for 2008.

I perioden 2002-2009 skønnes realvæksten i det offentlige forbrug til 1,5 pct. årligt i gennemsnit. Det svarer til en samlet realvækst på ca. 51 mia. kr. (2008-priser) eller knap 6½ mia. kr. om året.

Den offentlige beskæftigelse, 2001 til 2009

Den offentlige beskæftigelse voksede med 15.600 personer fra 2001 til 2007, *jf. tabel 3.5*. Det viser de seneste tal fra nationalregnskabet opgjort ekskl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik.

Tabel 3.5

Ændring i den offentlige beskæftigelse, 2002-2007

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	I alt 02-07
Antal i 1.000							
Nationalregnskabet (antal personer)							
Inkl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	11,0	-7,7	-1,2	3,0	-0,5	1,4	6,1
Aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	-0,5	-4,5	-2,3	-0,9	-0,8	-0,7	-9,5
Ekskl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	11,5	-3,2	1,0	3,9	0,3	2,1	15,6
ATR, antal personer (inkl. orlov)	9,3	-2,8	0,9	3,7	0,4	-2,1	9,4
ATP-opgørelse (fuldtidspersoner)¹⁾							
Stat	-0,3	-2,3	-2,5	0,1	1,9	-	-
Kommuner og amter	8,6	2,9	3,0	-1,7	-2,0	-	-
Sociale kasser og fonde	0,1	0,0	0,0	-0,4	0,2	-	-
I alt	8,4	0,6	0,5	-2,0	0,1	-0,6	7,0

1) Minimum 27 timer pr. uge. Ekskl. aktiverede ledige i virksomhedspraktik. Danmarks Statistik korrigerer ikke for flytning af opgaver mellem sektorer. I 2005 og 2006 er sektorfordelingen påvirket af opgaveflytningen på skatte- og inddrivelsesområdet pr. 1/11 2005. Som følge af de administrative omlægninger i forbindelse med kommunalreformen er der ikke opgjort på sektorer i 2007.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.

Da antallet af aktiverede ledige i virksomhedspraktik blandt andet afspejler aktiveringsindsatsen, giver det et mere reelt billede at opgøre den offentlige beskæftigelsesudvikling ekskl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik. Dertil kommer, at de andre beskæftigelsesstatistikker ikke omfatter aktiverede ledige i virksomhedspraktik. Antallet af aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik har været faldende i perioden og er reduceret med 9.500 personer fra 2001 til 2007. Opgjort inkl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik steg den offentlige beskæftigelse således med 6.100 personer fra 2001 til 2007 ifølge nationalregnskabet.

Med afsæt i arbejdstidsregnskabet (ATR) er væksten i den offentlige beskæftigelse på 9.400 personer (inkl. orlov) fra 2001 til 2007 lavere end afspejlet i nationalregnskabet. Det skyldes navnlig en forskel i 2007, der skal ses i sammenhæng med, at de seneste ATR-tal ikke fuldt ud er indarbejdet i nationalregnskabet.

Den ATP-baserede beskæftigelsesindikator viser en samlet vækst i den offentlige beskæftigelse på ca. 7.000 fuldtidspersoner fra 2001 til 2007, der dermed er noget lavere end væksten ifølge nationalregnskabet (ekskl. aktiverede ledige i virksomhedspraktik) og ATR. Det følger blandt andet af omregningen til fuldtidspersoner i den ATP-baserede indikator. Dertil kommer, at den ATP-baserede indikator er forbundet med større usikkerhed end nationalregnskabet og ATR.

I tråd med den seneste relativt beherskede offentlige beskæftigelsesudvikling og med afsæt i de forudsatte reale vækstrater i det offentlige forbrug på 1,3 pct. i 2008 og 1,2 pct. i 2009 skønnes der en stigning i den offentlige beskæftigelse på 1000 personer om året i 2008 og 2009. Det skønnede forløb er uændret i forhold til februarvurderingen.

3.2 Finanspolitikens aktivitetsvirkning

Finanspolitikens umiddelbare påvirkning af den økonomiske aktivitet måles ved den ét-årige finanseffekt. En positiv finanseffekt indikerer, at finanspolitikken medvirker til at øge den økonomiske aktivitet, mens en negativ finanseffekt er udtryk for en finanspolitisk afdæmpning af aktiviteten.

På baggrund af blandt andet finansloven for 2008 og de kommunale og regionale budgetter for 2008 skønnes der et neutralt bidrag til den økonomiske aktivitet fra finanspolitikken i 2008, *jf. tabel 3.6*.

Tabel 3.6

Finanseffekt 2001-2008

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Aktivitetsvirkning, pct. af BNP								
Udgifter i alt	0,5	0,3	-0,3	0,4	0,1	0,3	0,2	0,0
Indtægter i alt ¹⁾	-0,2	0,1	0,1	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0
Finanseffekt i alt	0,3	0,3	-0,2	0,8	0,1	0,4	0,2	0,0
Midlertidig suspension af SP	-	-	-	0,1	-	-	-	-

1) Omlægningen af den særlige pensionsopsparing (SP) til en individuel pensionsordning fra og med 2001 påvirker ikke finanseffekten.

I forhold til skønnet i februar er finanseffekten er nedjusteret med 0,2 pct.-enheder i 2008. Det kan navnlig henføres til nedjusteringen af realvæksten i det offentlige for-

brug og i de offentlige investeringer i 2008, der især er afledt af Danmarks Statistiks offentliggørelse af højere forbrugs- og investeringsniveauer i 2007.

Siden februar er skønnet for finanseffekten således samtidig opjusteret med 0,3 pct. af BNP i 2007 i lyset af den større end ventede udgiftsvækst. Set under ét skønnes dermed en lidt større aktivitetsvirkning af finanspolitikken i 2007 og 2008 end ventet i februar.

Den forudsatte finanspolitik i 2009 bygger overordnet set på 2015-planen, og indbetalingerne til SP forudsættes genindført efter gældende lov. De konkrete finanspolitiske prioriteringer og dermed finanspolitikkenes stramhedsgrad i 2009 fastlægges i forbindelse med offentliggørelsen af finanslovsforslaget for 2009 i august.

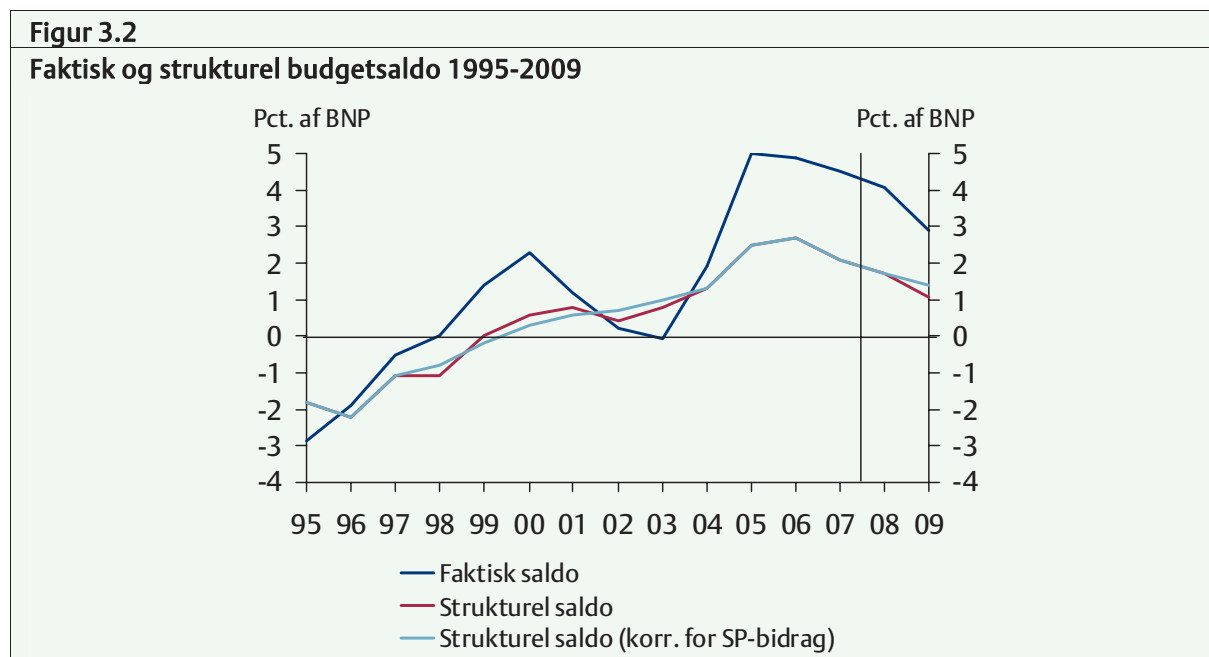
3.3 Strukturel budgetsaldo

Saldoen på de offentlige finanser afhænger af konjunktursituationen. I perioder med høj økonomisk vækst stiger de offentlige indtægter fra skatter og afgifter således relativt meget, mens udgifterne til overførselsindkomster har en tendens til at falde – primært som følge af faldende ledighed. Potentialet for en gunstig udvikling i den offentlige saldo er derfor større i en højkonjunktur med lav ledighed og høj beskæftigelse end i en periode med højere ledighed og lavere beskæftigelse.

Den *strukturelle budgetsaldo* opgøres som den faktiske offentlige saldo fratrukket det positive eller negative bidrag fra konjunkturerne og angiver dermed stillingen på de offentlige finanser rensset for den givne konjunktursituation. Forskellen mellem den faktiske og den strukturelle saldo afhænger af, hvor mange ledige ressourcer der er i økonomien. Den strukturelle budgetsaldo er derfor blandt andet bestemt af finanspolitikkenes stramhedsgrad og den skønnede strukturelle ledighed.

Udover bidrag fra konjunkturerne korrigeres der i beregningen af den strukturelle saldo også for indflydelsen af særlige forhold, som ikke er direkte knyttet til konjunkturudviklingen, men som kan have betydelig og varierende indflydelse på de offentlige finanser fra år til år. Det drejer sig især om pensionsafkastskatteprovenuet, der afhænger af udviklingen i aktie- og obligationskurserne, hvorfor provenuet kan fluktuere meget kraftigt, selskabsskatteprovenuet, herunder fra Nordsø-aktiviteterne samt udviklingen i de offentlige drifts- og kapitaloverførsler.

Den strukturelle saldo korrigeret for SP-bidrag skønnes til 1,7 pct. af BNP i 2008 og 1,4 pct. af BNP i 2009, *jf. figur 3.2*. Det er i tråd med målintervallet i 2015-planen, der tilsiger strukturelle offentlige overskud mellem $\frac{3}{4}$ og $1\frac{3}{4}$ pct. af BNP i perioden 2007-2010, *jf. Mod nye mål – Danmark 2015*.

I 2004-2009 skønnes lavere strukturelle overskud end de faktiske overskud. Det skyldes især de ekstraordinært store provenuer fra pensionsafkastskatten i 2004 og 2005 samt den gunstige konjunkturudvikling i 2006-2009, der forventes at bidrage til en større faktisk saldo. Dertil kommer forventede høje indtægter fra Nordsøaktiviteterne i 2005-2009 og den øvrige selskabsskat i perioden, mens indtægterne fra pensionsafkastskatten skønnes at blive lavere end det beregnede normale niveau i 2006-2009.

Fra 2002 til 2008 skønnes en forøgelse af den strukturelle saldo på 1,0 pct.-enhed af BNP, der blandt andet kan henføres til Nordsø-indtægterne og de faldende nettorentudgifter, *jf. tabel 3.7.*

Tabel 3.7

Den strukturelle budgetsaldo (pct. af BNP), 2002-2008

Strukturel saldo (korrigeret for SP- indbetalinger)		Ændring som følge af								
Niveau	Årlig ændr.	Finans- poli- tik ¹⁾	Struktu- rel be- skæf- tigelse	Ar- bejds- tid	Nord- sø	Netto- rente- udgif- ter	Speci- elle- poster ²⁾	Efter- spørg- sel ³⁾	Andre forhold	
2002	0,7									
2003	1,0	0,3	0,3	-0,2	-0,2	0,2	0,3	0,1	0,0	-0,1
2004	1,3	0,3	-1,2	-0,1	0,0	0,2	0,3	0,0	0,7	0,4
2005	2,5	1,2	-0,2	0,2	0,4	0,1	0,3	-0,1	0,7	-0,2
2006	2,7	0,2	-0,4	0,4	0,2	0,1	0,3	-0,1	0,0	-0,3
2007	2,1	-0,6	-0,3	-0,1	0,0	0,1	0,3	0,0	0,1	-0,8
2008	1,7	-0,4	0,1	0,0	-0,2	0,2	0,2	-0,1	0,3	-0,9
I alt	-	1,0	-1,7	0,2	0,2	0,9	1,7	-0,2	1,8	-1,9

1) Bidraget fra finanspolitikken afviger som følge af metodeforskelle fra finanseffekten.

2) De specielle poster indeholder blandt andet diverse drifts- og kapitaloverførsler (netto), herunder blandt andet offentlige overførsler til udlandet.

3) Strukturelle virkninger for de offentlige finanser af ændringer i efterspørgselssammensætningen, der navnlig følger af forskelle i den indirekte beskatning.

Kilde: *Økonomisk Redegørelse*, maj 2008.

Hertil kommer, at efterspørgselssammensætningen siden 2003, der er karakteriseret ved en relativt høj vækst i det private forbrug, har medført et større afgiftsindhold i den samlede efterspørgsel, end hvis fremgangen havde været mere ligeligt fordelt på privatforbrug, investeringer og eksport. I opgørelsen af den strukturelle saldo bidrager dette skift til at styrke den strukturelle saldo med 1,8 pct. af BNP i siden 2002.

Finanspolitikken bidrager omvendt til en reduktion af det strukturelle overskud på 1,7 pct. af BNP i perioden.

4. English Summary

The Danish economy is in the last phase of a strong business cycle, which has been associated with strong growth, increasing employment and a sharp decline in unemployment.

The strong business cycle has strengthened the central and general government finances temporarily due to the increased tax revenues and reduced income transfers. At the same time the tax revenues from the North Sea oil and gas activities are also high in these years due to the high oil price.

With an expected normalisation of the business cycle in the coming years the current substantial surpluses on the central and general government budgets are expected to decline.

4.1 General government finances

The estimates for the general government finances in 2008 and 2009 are based on short term projections for the Danish economy, *cf. Economic Survey*, May 2008.

Furthermore, the estimates are based on the central government budget for 2008, a status for the central government spending in 2008 and the local government budgets for 2008. The estimates for 2008 also includes the agreement between the central government and regional and local governments regarding funding of public wages in 2008 and the agreement between the central government and the regional governments regarding an increase in the borrowing limits for the regional governments in relation to investments in cancer treatment facilities. The agreement between the government and the Danish People's Party on lower personal income taxes from September 2007 and the renewed public sector wage contracts in 2008 have in addition been included in the estimates for 2008 and 2009. The estimate for 2009 moreover relies on the 2015-plan and technical assumptions, as the fiscal priorities have not yet been determined.

According to preliminary data from Statistics Denmark the general government surplus in 2007 amounted to DKK 75.6bn, *cf. table 4.1*. This is in line with the estimates in the February projection.

Table 4.1**General government budget balance, 2002-2009**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
DKK bn, current prices								
February 2008	3.2	-1.4	27.3	77.4	79.9	75.7	66.7	51.5
May 2008	3.2	-1.4	27.3	77.4	79.9	75.6	72.4	53.0
- <i>Central government</i>	3.4	-1.7	27.6	82.1	87.1	87.2	-	-
- <i>Local governments</i>	-0.1	0.1	-0.4	-5.2	-7.4	-13.0	-	-
- <i>Social funds</i>	-0.1	0.2	0.2	0.4	0.3	1.3	-	-
May 2008 (per cent of GDP)	0.2	-0.1	1.9	5.0	4.9	4.5	4.1	2.9

Note: The specification of the central and local government budget balances do not fully reflect that the central government through transfers to local governments bears the risk of fluctuations in expenditures and revenues due to the business cycles.

The general government surplus has increased from -0.1 per cent of GDP in 2003 to 4.5 per cent of GDP in 2007. The increased surplus from 2003 to 2007 primarily reflects lower income transfers due to the decreased unemployment and increased employment, lower net interest payments due to the reduced public debt, as well as higher revenues from the corporate tax, including the oil and gas exploration activities in the North Sea.

The general government surplus is estimated at DKK 72.4bn in 2008 and DKK 53.0bn in 2009, which corresponds to 4.1 per cent of GDP in 2008 and 2.9 per cent of GDP in 2009.

Declining, but large surpluses are thus expected in 2008 and 2009, which are to be seen in connection with a continued high level of employment and low level of unemployment and extraordinarily high income from the North Sea activities due to the estimated high oil price.

Compared to the February projection the general government surplus has been revised up by DKK 5¾bn in 2008 and approx. DKK 1½bn in 2009, *cf. table 4.2*. The upward revisions in both years are due to expected higher income from the North Sea activities as well as revised estimates for personal taxes, value added tax (VAT), vehicle registration tax and income transfers. However, the estimates also reflect downward revisions of the revenues from corporate taxes and pension yield taxation as well as an upward revision of public consumption expenditure.

Table 4.2**Revision of the general government budget balance from February to May**

	2007	2008	2009
DKK bn, current prices			
North Sea oil and gas exploration activities	-0.4	3.0	3.0
Corporate taxes excluding North Sea oil and gas exploration activities	0.1	-1.9	-3.8
Pension yield taxation	-0.2	-0.5	-4.9
Personal taxes etc. and labour market contributions	3.9	2.3	3.8
Value Added Tax	0.8	1.2	0.7
Vehicle registration tax	0.0	1.5	1.5
Other taxes and duties	-0.4	-1.1	-1.2
Public consumption expenditure	-1.0	-0.4	-4.8
Public investment expenditure	-2.4	-0.4	1.3
Income transfers	1.0	2.2	2.4
Net interest expenditures and dividends	-1.8	0.2	2.8
Subsidies	-0.6	-0.3	0.8
Other expenditures and revenues	0.8	-0.1	0.1
Total revision of general government budget balance	-0.2	5.7	1.6

Note: Negative numbers imply reductions of the surplus due to reduced revenues or increased expenditures, and positive numbers imply increases in the surplus due to increased revenues or decreased expenditures.

The revenues from the North Sea activities have been upward adjusted by DKK 3bn yearly in 2008 and 2009 mainly due to an upward adjustment of the oil price. An expected decrease in the production contributes to an underlying downward adjustment of the revenue of DKK 2½bn in each year.

The corporate taxes excluding the North Sea activities are adjusted downward by approx. DKK 2bn in 2008 and DKK 3¾bn in 2009. The downward adjustments are to be seen in connection with indications of decreasing corporate income in the financial sector as well as increasing commodity prices and wages that put corporate income under pressure in other sectors.

The revenues from the pension yield taxation have been adjusted downwards by DKK ½bn in 2008 and approx. DKK 5bn in 2009. The downward adjustment in 2009 is due to higher end-of-year interest rates than presumed in February. Especially the interest rates of 10-year bonds have been upward adjusted, while short term interest rates have remained more or less unchanged.

The revenues from personal taxes etc. and labour market contributions are upward adjusted by approx. DKK 2½bn in 2008 and DKK 3¾bn in 2009 among other things in light of an expected increase in the revenues from motor vehicle duties of approx. DKK 1bn in each year.

The VAT is upward adjusted by DKK 1¹/₄bn in 2008 and DKK 3³/₄bn in 2009, which is primarily due to an upward adjustment of private consumption, including cars and housing. In addition, the revenue from the vehicle registration tax is adjusted upward by DKK 1¹/₂bn in each year due to a higher expected vehicle purchase than estimated in February.

Compared with the February projection lower revenues on other taxes and duties of about DKK 1bn in each year are expected, which among other things is due to a downward adjustment of the revenues from contributions to unemployment funds.

Public consumption expenditures have been adjusted upwards by approx. DKK 1¹/₂bn in 2008 and approx. DKK 4³/₄bn in 2009. The upward adjustment in 2008 primarily reflects the agreements on the central budget bill for 2008, while the upward adjustment in 2009 especially relates to the renewal of the public sector wage contracts.

Higher public investment expenditure of approx. DKK 1¹/₂bn is expected in 2008 due to the agreements on the central government budget bill for 2008. In 2009 the downward adjustment of investment expenditure of DKK 1¹/₄bn is based on revised technical assumptions.

The expenditure on income transfers has been downward adjusted by DKK 2¹/₄bn in 2008 and approx. DKK 2¹/₂bn in 2009 particularly due to a lower estimate of unemployment.

The estimated net interest expenditures and dividends are downward adjusted by DKK 1¹/₄bn in 2008 and by approx. DKK 2³/₄bn in 2009. The adjustment in 2009 is primarily due to changed estimates regarding swaps.

The subsidies have been upward adjusted by approx. DKK 1¹/₄bn in 2008, but downward adjusted by DKK 3³/₄bn in 2009. The expected lower expenditures in 2009 follow from a downward adjustment of the number of subsidised jobs including flexi-jobs.

The expenditure burden, i.e. the ratio of government expenditure to GDP, is estimated to 49.9 per cent of GDP in 2009, which is a decrease of 3.9 percentage points from 2002 to 2009, *cf. table 4.3*. The decrease is primarily due to a drop in the interest expenditure burden of 2.3 percentage points, which follows from the public debt reduction. A decrease in income transfers of 1.6 per cent of GDP over the period is also expected.

Table 4.3
Expenditure, tax and revenue burden, 2001-2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Diff. 2002- 2009
Per cent of GDP									
Expenditure burden ¹⁾	53.8	54.2	53.7	51.7	50.2	49.8	50.1	49.9	-3.9
Tax burden	48.0	48.1	49.2	50.9	49.3	48.9	48.7	47.4	-0.6
Revenue burden ¹⁾	54.0	54.1	55.6	56.7	55.1	54.3	54.2	52.8	-1.2

1) The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark. Thus, the expenditure and revenue burden differ from the ascertained burdens based on the specifications according to Statistics Denmark.

The tax burden, i.e. the ratio of aggregate tax revenues to GDP, is estimated to decrease by 0.6 percentage points from 2002 to 2009. The decreasing tax burden reflects among other things the reduction of personal income taxes to GDP due to the tax cuts in 2004, 2008-2009, and the tax freeze.

The revenue burden, i.e. the ratio of general government revenues to GDP, is expected to decrease by approx. 1.2 percentage points from 2002 to 2009 due to the reduced tax burden and a reduction in the other revenues in proportion of GDP.

Detailed information about the expenditure, tax and revenue burden can be found in *Annex 2*.

4.2 Fiscal stance

The *fiscal effect* is an indicator of the fiscal policy stance. The fiscal effect measures the impact of fiscal policy changes on economic activity – measured by the estimated impact on GDP.

Based on the preliminary accounts for 2007 and the central and local government budgets for 2008 the fiscal effect is estimated to be neutral in 2008, *cf. table 4.4*.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Per cent of GDP								
Expenditures	0.5	0.3	-0.3	0.4	0.1	0.3	0.2	0.0
Revenues	-0.2	0.1	0.1	0.4	0.1	0.1	0.0	0.0
Fiscal effect	0.3	0.3	-0.2	0.8	0.1	0.4	0.2	0.0
Temporary suspension of SP ¹⁾	-	-	-	0.1	-	-	-	-
1) Special pension scheme.								

Compared with the February projection the fiscal effect is adjusted downward by 0.2 per cent of GDP in 2008. This is namely due to downward adjustments of the growth rates in public consumption and investment expenditure in 2008 in light of higher consumption and investment levels in 2007 according to figures from Statistics Denmark.

Since February the estimated fiscal effect in 2007 has thus been upward adjusted by 0.3 per cent of GDP in light of the larger than expected expenditure growth. Hence, an easing of fiscal policy in 2007 and 2008 is estimated compared to the February projection.

Fiscal policy for 2009 has not yet been determined, and the priorities for 2009 will be presented along with the central government budget proposal for 2009 in August 2008.

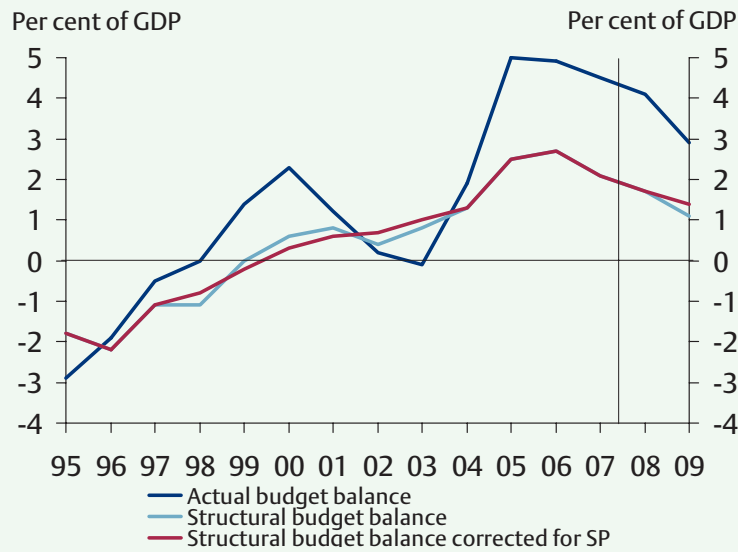
4.3 Structural budget balance

The structural budget balance is the general government budget balance mainly adjusted for the estimated impact on the budget from the cyclical position of the economy and some special factors. Thus, the structural budget balance is determined mainly by the fiscal policy stance, differences between the actual and structural rate of unemployment and the underlying growth of the labour force.

The structural budget balance corrected for the special pension scheme (SP) is estimated at 1.7 per cent of GDP in 2008 and 1.4 per cent of GDP in 2009, *cf. figure 4.1*. This is in line with the 2015-plan which presupposes structural surpluses between $\frac{3}{4}$ and $1\frac{3}{4}$ per cent of GDP in the 2007-2010 period.

Figure 4.1

Actual and structural budget balance 1995-2008

In 2004-2009, the estimated structural budget balance surplus is lower than the actual general government budget surplus. This reflects exceptionally large revenues from pension yield taxation in 2004 and 2005 together with the strong cyclical position of the economy in 2006-2009. The high revenues from North Sea oil and gas activities and the general corporate tax in the period 2005-2009 are also expected to have a positive impact on the actual general government budget balance compared to the structural level, while the revenues from the pension yield tax is expected to be lower than a presumed normal level in the period 2006-2009.

The structural budget balance is expected to increase by 1.0 per cent of GDP from 2002 to 2008 primarily due to the North Sea oil and gas activities and lower net interest payments, *cf. table 4.5*.

Structural Balance (corrected for SP)		Change due to								
Level	Yearly change	Fiscal policy ¹⁾	Structural rate of empl.	Working hours	North Sea oil and gas	Net interest	Special items ²⁾	Demand	Other	
2002	0.7									
2003	1.0	0.3	-0.2	-0.2	0.2	0.3	0.1	0.0	-0.1	
2004	1.3	0.3	-1.2	-0.1	0.0	0.2	0.3	0.0	0.7	0.4
2005	2.5	1.2	-0.2	0.2	0.4	0.1	0.3	-0.1	0.7	-0.2
2006	2.7	0.2	-0.4	0.4	0.2	0.1	0.3	-0.1	0.0	-0.3
2007	2.1	-0.6	-0.3	-0.1	0.0	0.1	0.3	0.0	0.1	-0.8
2008	1.7	-0.4	0.1	0.0	-0.2	0.2	0.2	-0.1	0.3	-0.9
Total	-	1.0	-1.7	0.2	0.2	0.9	1.7	-0.2	1.8	-1.9

Note: The structural budget balance is not adjusted for the impact of the temporary suspension of Special Pension contributions.

1) Due to different methods of calculation the fiscal policy effects differ from the effects used in the calculation of the fiscal effect.

2) Special items include among other things various net current and capital transfers.

4.4 Central government finances

The final account for the central government for 2007 reflects a surplus on the current, investment and lending account, i.e. the CIL-account¹, of approx. DKK 106¼ bn or approx. 6¼ per cent of GDP, cf. table 4.6. The surplus is approx. DKK 10¾bn higher than estimated in February.

¹ The CIL-account differs from the central government balance in the national accounts with respect to the accruals concept (e.g. taxes), the treatment of financial transactions etc. In addition, some institutions that are part of the central government accounts are not considered part of the central government sector in the national accounts, and some institutions that are not part of the central government accounts are considered part of the central government sector.

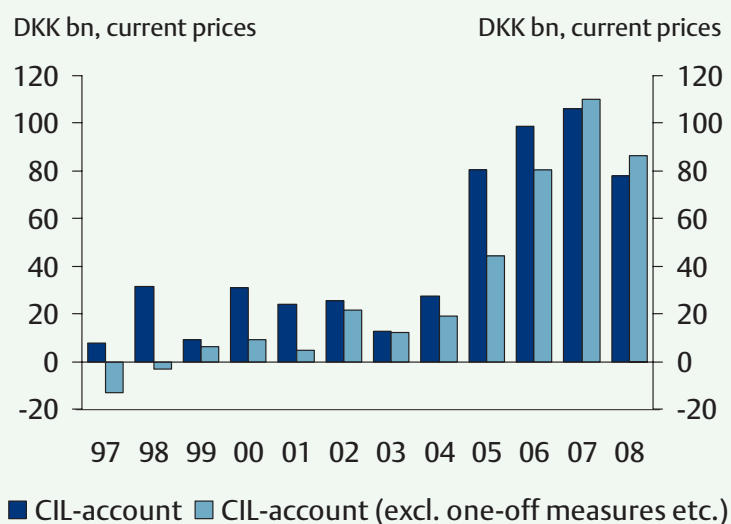
	2007			2008		
	February 2008	Final	Diff.	February (Budget proposal)	May	Diff.
DKK bn, current prices						
Total revenues	647.3	649.6	2.3	648.1	649.7	1.6
Total expenditures	551.8	543.3	-8.4	571.8	572.0	0.2
CIL-account	95.5	106.2	10.7	76.3	77.8	1.5
CIL-account (per cent of GDP)	5.6	6.3	0.6	4.3	4.4	0.1

The CIL-account for 2008 is estimated at approx. DKK 77³/₄bn, which corresponds to approx. 4¹/₂ per cent of GDP. The estimated surplus in 2008 is thereby lower than in 2007 but the level is still estimated to be high. The large surpluses in 2007 and 2008 are expected to be temporary and are primarily due to high revenues from the North Sea oil and gas activities and the strong business cycle.

The higher CIL-surplus in 2007 than expected in February is mainly due to decreased expenditures and increased tax revenues especially from personal income taxes. However the higher than expected CIL-surplus in 2007 has no liquidity effect, cf. below.

The CIL-account surplus is upward adjusted by approx. DKK 1¹/₂bn in 2008 compared to the budget proposal. Lower unemployment expenditures and higher revenues from the vehicle registration tax contribute to the improved CIL-account in 2008.

Excluding one-off measures the CIL-account surplus is estimated at approx. DKK 110bn in 2007 and approx. DKK 86¹/₂bn in 2008, cf. *figure 4.2*. The correction of the CIL-account in both years is mainly due to a correction of the revenues from the pension yield tax, which in 2007 and 2008 are estimated to be lower than the normal level.

Figure 4.2**Central government CIL-account 1997-2008**

4.5 Central government financing requirement and debt

Central government debt measured as a percentage of GDP is estimated to decrease by almost 4¼ percentage points from 2007 to 2008, *cf. table 4.7*. From 2001 to 2008 the total decrease in central government debt is estimated at approx. 28 percentage points.

Measured in nominal terms a decrease in central government debt is expected by approx. DKK 62.6bn from DKK 246.4bn in 2007 to approx. DKK 183.8bn in 2008.

Table 4.7**Central government debt, 2001-2008**

	2001	2007	2008	Diff. 2001- 08
End of year, nominal value				
Central government debt, DKK bn	514.1	246.4	183.8	-330.3
Relending to infrastructure entities etc. ¹⁾	5.8	26.4	28.4	22.7
Central government debt, adjusted for relending	508.3	220.7	155.3	-353.0
Central government debt, per cent of GDP	38.5	14.6	10.4	-28.1
Central government debt, adjusted for relending, per cent of GDP	38.1	13.0	8.8	-29.3

1) Primarily relending to Arealudviklingselskabet I/S, A/S Storebælt and A/S Øresund.

In 2007 the increase in liquidity, measured as net balance, is estimated at approx. DKK 82.8bn, *cf. table 4.8*. The estimate is thereby in line with the February projection in which a net balance of DKK 83.6bn was estimated. The net balance is estimated to DKK 64.7bn in 2008.

Table 4.8

CIL-account and net financing requirement, 2007-2008

	2007		2008	
	February	Final	February	May
DKK bn				
CIL-account	95.5	106.2	76.3	77.8
Total relending ¹⁾	-5.7	-8.5	-7.8	-11.5
Differences between posted revenues and expenditures and cash flow	-6.2	-14.9	-1.7	-1.6
Net financing requirement (-net balance)	-83.6	-82.8	-66.7	-64.7

1) Including relending to infrastructure entities.

The central government gross financing requirement was DKK -3.6bn in 2007, cf. table 4.9. DKK 16.2bn was covered by payments to the central government in currency swaps, while the central government account in the Danish Central Bank was increased by DKK16.7bn. The borrowing requirement was DKK -3.1bn in 2007. In 2008 the gross financing requirement is expected to be DKK 33.2bn and the borrowing requirement DKK 10.0bn.

Table 4.9

Gross financing requirement and state borrowing, 2007-2008

	2007		2008	
	February	Final	February	May
DKK bn				
Net financing requirement (-net balance)	-83.6	-82.8	-66.7	-64.7
Redemption of central government debt	79.2	79.2	93.6	97.9
Gross financing requirement	-4.4	-3.6	26.9	33.2
Payments from/to the central government in currency swaps	16.2	16.2	26.9	28.6
Drawing on the central government's account in Danmarks Nationalbank	-16.1	-16.7	-10.0	-5.4
Borrowing requirement	-4.5	-3.1	10.0	10.0

Annex 1

Table 1
General government finances, 2007-2009

	2007			2008			2009		
	Feb.	May	Diff.	Feb.	May	Diff.	Feb.	May	Diff.
DKK bn, current prices									
Public consumption	438.2	439.2	1.0	458.5	458.9	0.4	477.5	482.3	4.8
Income transfers	258.6	257.6	-1.0	265.6	263.4	-2.2	278.7	276.3	-2.4
Investment	28.9	31.3	2.4	30.8	31.2	0.4	33.5	32.2	-1.3
Interest expenditure	32.1	33.1	1.0	31.0	31.5	0.5	29.5	28.0	-1.5
Subsidies	38.0	38.6	0.6	40.6	40.9	0.3	43.7	42.9	-0.8
Other expenditures ¹⁾	46.3	45.9	-0.5	59.3	59.6	0.3	50.8	50.9	0.1
Total expenditure	842.0	845.6	3.5	885.8	885.5	-0.3	913.7	912.5	-1.2
Personal income taxes ²⁾	358.2	362.0	3.8	368.1	370.2	2.1	364.6	367.9	3.2
Labour market Contributions	76.3	76.3	0.0	79.5	79.8	0.3	82.3	82.8	0.5
Corporate taxes	60.9	61.1	0.2	65.8	66.0	0.2	64.3	62.5	-1.8
Pension yield taxation	6.8	6.6	-0.2	9.6	9.1	-0.5	16.2	11.2	-4.9
VAT	175.8	176.6	0.8	183.9	185.0	1.2	190.0	190.7	0.7
Vehicle registration tax	25.0	24.9	0.0	23.4	24.9	1.5	22.8	24.3	1.5
Other duties	99.9	99.3	-0.6	104.1	104.1	0.1	105.9	105.4	-0.4
Other taxes ³⁾	17.8	17.8	0.0	18.4	17.4	-1.0	18.8	18.1	-0.7
Interest revenues	23.8	23.1	-0.8	24.4	25.1	0.6	25.2	26.4	1.3
Gross operating surplus	29.2	29.2	0.0	29.5	29.5	0.1	29.9	29.9	0.0
Other revenues ⁴⁾	44.1	44.1	0.1	45.8	46.8	1.0	45.3	46.3	1.0
Total revenue	917.8	921.1	3.4	952.5	957.9	5.4	965.2	965.6	0.4
General government budget balance	75.7	75.6	-0.2	66.7	72.4	5.7	51.5	53.0	1.6
Net interest Expenditure	8.2	10.0	1.8	6.6	6.4	-0.2	4.4	1.6	-2.8
General government primary balance⁵⁾	84.0	85.6	1.6	73.3	78.8	5.6	55.9	54.6	-1.2

Note: The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark.

- 1) Other expenditures include capital transfers, transfers to the Faroe Islands and Greenland and Danish EU-contributions.
- 2) Personal income taxes include withholding taxes, tax on imputed income from owner occupied dwellings, specific taxes from households, tax on estates of deceased persons and other personal taxes.
- 3) Other taxes include social security contributions (labour market supplementary pension scheme contributions, unemployment insurance contributions and early retirement contributions).
- 4) Other revenues include profits from public enterprises, current and capital transfers from other domestic sectors and EU, and imputed (calculated) revenues such as contributions to civil servants' earned pension.
- 5) The general government primary balance states the balance of the general government finances before net interest expenditures.

Annex 2

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Diff. 2002- 2009
Per cent of GDP									
Public consumption	26.2	26.5	26.5	25.9	25.7	25.9	26.0	26.4	0.2
Income transfers	16.7	17.4	17.1	16.5	15.5	15.2	14.9	15.1	-1.6
Investment	1.8	1.6	1.8	1.8	2.0	1.8	1.8	1.8	0.0
Interest expenditure	3.8	3.4	3.1	2.6	2.2	1.9	1.8	1.5	-2.3
Other expenditure	5.3	5.2	5.2	5.0	4.9	5.0	5.7	5.1	-0.2
Expenditure burden¹⁾	53.8	54.2	53.7	51.7	50.2	49.8	50.1	49.9	-3.9
Personal income taxes	21.9	21.8	21.2	21.2	20.8	21.3	20.9	20.1	-1.8
Labour market									
Contributions	4.5	4.4	4.4	4.4	4.4	4.5	4.5	4.5	0.0
Pension yield taxation	0.1	0.4	1.6	2.4	0.8	0.4	0.5	0.6	0.5
Corporate taxes	2.9	2.9	3.2	3.9	4.3	3.6	3.7	3.4	0.5
Value added tax	9.6	9.6	9.8	10.0	10.3	10.4	10.5	10.4	0.8
Other duties	7.9	7.8	7.8	7.9	7.7	7.6	7.5	7.3	-0.6
Other taxes	1.2	1.2	1.2	1.1	1.0	1.0	1.0	1.0	-0.2
Tax burden	48.0	48.1	49.2	50.9	49.3	48.9	48.7	47.4	-0.6
Interest revenue	1.5	1.5	1.5	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4	-0.1
Other non-tax revenue	4.7	4.6	5.1	4.8	4.7	4.3	4.3	4.2	-0.5
Tariffs etc. to the EU	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	0.0
Revenue burden¹⁾	54.0	54.1	55.6	56.7	55.1	54.3	54.2	52.8	-1.2
1)	The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark. Thus, the expenditure and revenue burden differ from the ascertained burdens based on the specifications according to Statistics Denmark.								

Bilag 1

Bilag 1	
Engangsf forbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2008	
Mia. kr. (årets priser)	
Fremrykning af selskabsskat, a conto-ordning	8,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 1999 af indkomstskat til kommunerne for 1997	0,1
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1995	-2,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Afregning af feriepenge	4,7
Feriefondens renteindtægter	0,1
Fremrykning af kildeskatteafregning	8,8
Aktiesalg, EKR Kreditforsikring	0,3
Etablering af Statens Ejendomsselskab	0,2
1997 i alt	20,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	1,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,2
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1996	-1,3
Korrektion vedr. afregning i 2000 af indkomstskat til kommunerne for 1998	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,0
Scandlines	0,5
Salg af aktier i TeleDanmark	30,9
Omlægning af statslige aktiver	1,9
Harmoniseret afregning af lønsumsafgift	0,7
Betalingsregler for elafgift (inkl. momseffekt)	0,5
1998 i alt	34,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	5,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1997	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af indkomstskat til kommunerne for 1999	0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 1999	-0,3
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Aftale med Naturgas Syd og DONG	-1,4
Kapitalindskud i COMBUS	-0,3
Acontoindbetaling vedr. Dansk Tipstjeneste	0,7
Salg af statslige aktiver	1,3
Pinsepakken	-0,7
1999 i alt	2,9

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2008	
Mia. kr. (årets priser)	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	2,7
Selskabsskat	-3,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1998	1,3
Korrektion vedr. afregning i 2002 af personskat mv. til kommunerne for 2000	2,8
Korrektion vedr. afregning i 2002 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2000	0,8
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,9
Pinsepakken	0,8
Overdragelse af statshavne	-0,7
Kapitaludtræk fra Post Danmark	0,3
Ekstraordinær indfrielse af saneringslån (Københavns kommune)	0,5
Ekstraordinært udbytte fra PostDanmark og DSB	0,2
Frivillige indbetalinger af personskat	0,4
Opløsning af Dansk Eksportfinansieringsfond	0,2
Omlægning af kredittider for moms (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	12,4
Omlægning af kredittider for vandafgiften	0,2
Afvikling af ejendomsselskabet TOR I/S	-1,0
Ændring af procentgodtgørelse	0,5
Kraftvarmeværkers efterbetaling	0,3
Overførsel fra Hypotekbankens reserver	1,0
Salg af aktier i Københavns Lufthavn	0,9
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,2
2000 i alt	21,5
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-11,8
Selskabsskat	7,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	0,7
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1999	-0,1
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 1999	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 2004 af personskat mv. til kommunerne for 2001	2,1
Korrektion vedr. afregning i 2003 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2001	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,7
Ekstraordinært aktieudbytte fra DONG m.fl.	1,0
Stramning af momskredittider for store virksomheder	14,4
Afskaffelse af importmoms	-1,9
Omlægning af momskredittider for landbrug (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	0,5
Stramning af kredittid for lønsumsafgift	0,3
Pinsepakken	1,1
Frivillige skatteindbetalinger	6,3
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	-1,2
Ekstraordinært bidrag til EU sfa. omlægning af kredittider for moms i 2000	-0,5
Overdragelse af statshavne	-0,1
Ændret beskatning af husdyrbesætninger	0,4
Naturgas Sjællands overgang til DONG	-0,2
UMTS-licenser – ekstraordinær indtægt i 2001 i forhold til den årlige indtægt 10 år frem	0,7
Indbetaling fra DTU m.fl. vedr. overgang til selveje	1,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,3
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	-0,6
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	-0,4
2001 i alt	19,2

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2008	
Mia. kr. (årets priser)	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-12,6
Selskabsskat	3,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,8
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-2,8
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2000	-0,8
Korrektion vedr. afregning i 2005 af personskat mv. til kommunerne for 2002	-0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,1
Pinsepakke	0,8
Ekstraordinært bidrag til EU som følge af omlægning af kredittider for momsen i 2001	-0,4
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	1,2
EU-formandskab	-0,8
Stramning af kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag	14,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,5
Omlægning af statslige aktiver	0,7
Konkurrenceevnepakke, lempelse af kredittid for mellemstore virksomheder	-1,5
Mindreforbrug som følge af reduktion af videreførte midler	0,5
Regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	0,2
Ekstraordinært låneafdrag fra DONG	0,5
Mindreudgift vedr. tjenestemandspensioner	1,6
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	0,9
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2002 i alt	4,7
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-5,9
Selskabsskat	7,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-6,0
Afregning af indkomstskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-0,3
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2001	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2006 af personskat mv. til kommunerne for 2003	-2,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,8
Modregning af regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	-0,2
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,2
Omlægning af statslige aktiver	1,0
Én afregningskonto	3,5
DONG ekstraordinært afdrag af lån	0,4
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,3
Supplerende engangsydelse til folkepensionister	-0,4
Grænsehandel	-0,3
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplast-dommen	-1,0
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,1
Tilkendt erstatning i Wanadoo-sagen	0,1
Ejendomssalg på ministerområder	0,1
Indtægt fra salg af radio-sendetilladelser (P5 og P6)	0,1
Teknisk omlægning vedr. SES, kontorejendomme	0,2
Førtidig indfrielse af udviklingslån (Indien)	0,5
Ekstraordinær tilbagebetaling af EU-bidrag for 2003	0,6
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,5
2003 i alt	0,4

Bilag 1	
Engangsf forbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2008	
Mia. kr. (årets priser)	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	10,7
Selskabsskat	-2,0
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2001	-2,1
Udlodninger fra IØ og IFU samt afvikling af investeringsfonden for vækstmarkeder	1,4
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,5
Ekstra bevilling til udbetaling af overarbejde	-0,1
Aftale vedrørende DUC's olie- og gasindvinding	2,0
Køb af Gastra A/S	-1,1
Aktieudbytte fra Dong A/S	1,1
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,1
Overdragelse af statens aktiepost i Orange Holding	0,1
Tilbagebetaling af statsstøtte	1,1
Rekapitalisering af TV2/Danmark	-0,8
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,7
2004 i alt	9,1
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	21,4
Selskabsskat	0,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2002	0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-1,4
Køb og salg af bygninger og grunde mv.	0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	2,2
Stiftertilgodehavende i Københavns Havn	0,7
Udbetalinger af opsparede midler til universiteterne	-0,8
Salg af Statens Bilinspektion	0,5
Salg af Gastra A/S	1,1
Salg af statens aktier i Bella Center A/S	0,1
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,8
Salg af aktier i Post Danmark	1,4
Indfrielse af statslån til institutioner under § 20	0,6
Engangsudgifter ifm. overdragelse af skatteligningen til staten	-0,5
Kapitalindskud i Bornholmstrafikken A/S	-0,2
Indtægter for omlægning af Danmarks Skibskreditfond	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2005 i alt	30,0
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	4,6
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	5,9
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2003	2,1
Omlægning af den kommunale momsudligningsordning	-5,9
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,3
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,7
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
2006 i alt	8,0

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2008	
Mia. kr. (årets priser)	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-12,9
Selskabsskat	1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,0
Omlægning af statslige aktiver	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,6
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,6
Etårige puljer	-0,3
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
Kompensation fra Esbjerg kommune sfa. at staten overtager opgaver vedr. Esbjerg havn	0,2
Salg af Scandlines	5,7
2007 i alt	-3,9
Korrektion vedr. pensionsafkastskat, inkl. kompensation for indeksobligationer	-19,4
Selskabsskat	1,8
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	5,9
Omlægning af statslige aktiver	3,0
Udlodninger fra IØ og IFU	0,9
Salg af ejendomme og grunde	0,3
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,2
Etårige puljer	-0,1
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. af de statslige driftsrammer	0,8
Kapitalindsud i Danmarks Grundforskningsfond	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	0,5
2008 i alt	-8,7

Bilag 2

Bilag 2									
Offentlige finanser, 2007-2009									
	2007			2008			2009		
	Feb.	Maj	Ændr.	Feb.	Maj	Ændr.	Feb.	Maj	Ændr.
Mia. kr., løbende priser									
Forbrug	438,2	439,2	1,0	458,5	458,9	0,4	477,5	482,3	4,8
Overførsler	258,6	257,6	-1,0	265,6	263,4	-2,2	278,7	276,3	-2,4
Investeringer	28,9	31,3	2,4	30,8	31,2	0,4	33,5	32,2	-1,3
Renteudgifter	32,1	33,1	1,0	31,0	31,5	0,5	29,5	28,0	-1,5
Subsidier	38,0	38,6	0,6	40,6	40,9	0,3	43,7	42,9	-0,8
Øvrige udgifter ¹⁾	46,3	45,9	-0,5	59,3	59,6	0,3	50,8	50,9	0,1
Udgifter i alt²⁾	842,0	845,6	3,5	885,8	885,5	-0,3	913,7	912,5	-1,2
Personskatter mv. ³⁾	358,2	362,0	3,8	368,1	370,2	2,1	364,6	367,9	3,2
Arbejdsmarkedsbidrag	76,3	76,3	0,0	79,5	79,8	0,3	82,3	82,8	0,5
Selskabsskatter	60,9	61,1	0,2	65,8	66,0	0,2	64,3	62,5	-1,8
Pensionsafkastskat	6,8	6,6	-0,2	9,6	9,1	-0,5	16,2	11,2	-4,9
Moms	175,8	176,6	0,8	183,9	185,0	1,2	190,0	190,7	0,7
Registreringsafgift	25,0	24,9	0,0	23,4	24,9	1,5	22,8	24,3	1,5
Øvrige indirekte skatter	99,9	99,3	-0,6	104,1	104,1	0,1	105,9	105,4	-0,4
A-kassebidrag mv. ⁴⁾	17,8	17,8	0,0	18,4	17,4	-1,0	18,8	18,1	-0,7
Renteindtægter	23,8	23,1	-0,8	24,4	25,1	0,6	25,2	26,4	1,3
Bruttoestindkomst	29,2	29,2	0,0	29,5	29,5	0,1	29,9	29,9	0,0
Øvrige indtægter ⁵⁾	44,1	44,1	0,1	45,8	46,8	1,0	45,3	46,3	1,0
Indtægter i alt²⁾	917,8	921,1	3,4	952,5	957,9	5,4	965,2	965,6	0,4
Offentlig saldo	75,7	75,6	-0,2	66,7	72,4	5,7	51,5	53,0	1,6
Renter, netto	8,2	10,0	1,8	6,6	6,4	-0,2	4,4	1,6	-2,8
Offentlig primær saldo ⁶⁾	84,0	85,6	1,6	73,3	78,8	5,6	55,9	54,6	-1,2
1)	Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.								
2)	Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik henfører f.eks. indtægter fra salg af varer og tjenester, der indgår i det offentlige forbrug, til indtægterne, mens det samlede offentlige forbrug indgår på udgiftssiden i tabellen. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definatorisk fra opgjorte tryk, der er baseret på Danmarks Statistiks opgørelser.								
3)	Personskatter mv. indeholder: Kildeskat, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, afgift af dødsboer og gaver samt andre personlige skatter.								
4)	Bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag, efterlønsbidrag mv.).								
5)	Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregnete) indtægter i form af bidrag til tjenestemandspensioner.								
6)	Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser før nettorenteudgifter.								

www.fm.dk